

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ -
TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
HORNICKO-GEOLOGICKÁ FAKULTA**
Institut environmentálního inženýrství

Možnosti využití prostředků s fondů EU pro rozvoj biotopů v Moravskoslezském kraji

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Autor práce:

Petra Dočkalová

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jana Kodymová, Ph.D.

VŠB – TECHNICAL UNIVERSITY OF OSTRAVA
FACULTY OF MINING AND GEOLOGY
Institute of environmental engineering

**Possibilities of using EU funds for the
development of biotope in the Moravian-
Silesian Region**

THESIS

Author:

Petra Dočkalová

Supervisor:

Ing. Jana Kodymová, Ph.D.

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Hornicko-geologická fakulta
Institut environmentálního inženýrství

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Petra Dočkalová**
Studijní program: N2102 Nerostné suroviny
Studijní obor: 6208T031 Environmentální management
Téma: Možnosti využití prostředků z fondů EU pro rozvoj biotopů v
Moravskoslezském kraji
Possibilities of using EU funds for the development of biotope in the
Moravian-Silesian Region

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Vymezení základních pojmů v oblasti ochrany ŽP
3. Evropské strukturální fondy v ČR v programovém období 2014-2020
4. Vymezení řešeného území
5. Metodika tvorby a řízení projektů
6. Konkrétní příklady projektů pro tvorbu a obnovu biotopů v MSK
7. Diskuze
8. Závěr

Seznam doporučené odborné literatury:

European funds 2014-2020: Simply for People. 2. aktualizované vydání. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Národní orgán pro koordinaci, 2015, 26 stran. ISBN 978-80-87147-84-9.
European structural and Investment Funds 2014-2020. aktualizované vydání. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Národní orgán pro koordinaci, 2015, 48 stran. ISBN 978-80-7538-010-5.
Pokorná, Gabriela. Projekty- jejich tvorba a řízení. Vyd. 1. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, přírodovědecká fakulta, 2008, 54 s.
SVOZILOVÁ, Alena. Projektový management. I. vyd. Praha: Grada, 2006, 353 s. Expert (Grada). ISBN 80-247-1501-5.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jana Kodymová, Ph.D.**

Datum zadání: 30.10.2015

Datum odevzdání: 29.4.2016

doc. Dr. Ing. Radmila Kučerová
vedoucí institutu

prof. Ing. Vojtech Dirner, CSc.
děkan fakulty

Prohlašuji:

- Byla jsem seznámena s tím, že na mojí diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. - autorský zákon

V Ostravě dne 29.4.2016

.....

Prohlašuji:

Byla jsem seznámena s tím, že na mojí diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. - autorský zákon, zejména §35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a §60 – Školní dílo.

Beru na vědomí, že Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečné ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3).

Souhlasím s tím, že údaje o diplomové práci budou zveřejněny v systému VŠB-TUO.

Bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu §12, odst. 4 autorského zákona.

Bylo sjednáno, že užít své dílo – diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohou jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

Beru na vědomí, že odevzdáním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a změně o doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Ostravě dne 29.4.2016

.....

Poděkování:

Tímto bych chtěla poděkovat Ing. Janě Kodymové Ph.D. za pomoc a vedení mé diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat panu Ing. Filgasi a Mgr. Natálii Hoňkové za poskytnuté materiály kraje k jednotlivým připravovaným projektům pro toto programové období. Také mé poděkování patří Ing. Ivaně Štríchlové, za poskytnutí odborné rady, k problematice Evropských fondů.

Anotace

Diplomová práce je zaměřená na financování programů pro životní prostředí a průzkum jednotlivých projektů, které má v programovém období 2014-2020, v plánu Moravskoslezský kraj realizovat. Hned po úvodní kapitole se seznámíme se základními pojmy týkající se ochrany životního prostředí. Následující kapitola je zaměřena na samotné strukturální fondy EU pro programové období 2014-2020. Čtvrtá kapitola se zabývá již jednotlivými Evropsky významnými lokalitami, v kterých má Moravskoslezský kraj realizovat své projekty. Jelikož tvorba projektů má svá pravidla, další kapitola je proto zaměřena na metodiku tvorby projektového řízení. Předposlední kapitola je zaměřena již na konkrétní příklady projektů, které jsou zaměřeny na realizaci a tvorbu biotopů v Moravskoslezském kraji. Poslední kapitola, je diskuze, kde jsou stručně představena i předchozí dvě programová období 2004-2006 a 2007-2013, následně jsou obě programová období mezi sebou porovnána společně se současným programovým obdobím 2014-2020.

Klíčová slova: Operační program, Evropské strukturální fondy, ochrana ŽP, Řízení projektu, Projektová žádost

Annotation

Thesis is focused on program fading for environment and exploration of individual projects, which the Moravian-Silesian region plans to realize in period 2014 – 2020. In the first charter we get to know with basic concepts dealing with an environment protection. The second chapter is focused on structural EU funds for programming period 2014–2020: The third charter contains with individual European important locations in which the Moravian Silesian region should realize projects. Because of project making has its own rules the next charter is based on specific examples, which are focused on realization and biotope creation in Moravian-Silesian region. The last chapter is a discussion about previous two project periods (2004 - 2006 and 2007 -2013). They are both compared to project period 2014 – 2020.

Key words: Operation programm, Europe structural fund, Environmental protection, Project management, Project application

Obsah

1	Úvod a cíl práce.....	- 1 -
2	Vymezení základních pojmů v oblasti ŽP.....	- 3 -
3	Evropské strukturální fondy v ČR v programovém období 2014-2020.....	- 6 -
4	Vymezení řešeného území	- 17 -
5	Metodika tvorby a řízení projektů.....	- 36 -
5.1	Základy a cyklus projektového řízení.....	- 36 -
5.2	Realizace projektu.....	- 42 -
6	Konkrétní příklady projektů pro tvorbu a obnovu biotopů v MSK.....	- 45 -
6.1	Projektová žádost.....	- 45 -
6.2	Operační program Životní prostředí	- 50 -
6.2.1	Projekt obnova biotopů Pachníka hnědého	- 55 -
6.2.2	Projekt Obnova biotopů pro obojživelníky	- 64 -
6.2.3	Projekt obnova.....	- 69 -
7	Diskuze.....	- 72 -
8	Závěr.....	- 79 -
	Použité zdroje.....	- 81 -

Použité zkratky:

EVL – Evropsky významná lokalita

ŽP – životní prostředí

EU – Evropská unie

MSK – Moravskoslezský kraj

ČR - Česká republika

OP – operační program

EFRR – Evropský fond pro regionální rozvoj

RPS – Rámec podpory společenství

OP ŽP – Operační program Životní prostředí

FS – Fond soudržnosti

ESF – Evropský sociální fond

ZChÚ – Zákonem chráněné území

1 Úvod a cíl práce

Ochrana životního prostředí je v současné době velice důležité a probírané téma. Člověk si bere již od pradávna od matky přírody vše, co považuje za potřebné. Svě okolí si přetváříme dle vlastních potřeb a představ. A uvědomujeme si vůbec, že bez přírody by byla lidská existence nemožná? Dalo by se říci, že ještě do nedávna si lidé neuvědomovali tuto skutečnost. Neuvědomovali si, jak velké zásahy do prostředí provádí a jak těmito zásahy mohou negativně ovlivnit celou svou krajinu. Nicméně dle dostupných informací z historie ochrany životního prostředí je možno soudit, že lidé ke svému prostředí nikdy nebyli tak lhostejní. Jak se říká: „chybami se člověk učí“ a je důležité si svou chybu, kterou uděláme, včas uvědomit a snažit se ji, pokud je to možné, co nejlépe napravit. V dnešní době můžeme sledovat, že se tyto chyby opravdu snažíme napravovat nejen v přítomnosti, ale jsme již schopni uvažovat i nad důsledky, které by mohly nesprávným hospodařením s naší krajinou vzniknout i do budoucna. Stačí se rozhodnout všude kolem nás a těchto změn si můžeme všimnout. V minulosti člověk do krajiny provedl zásahy, které se později ukázaly jako krok nesprávným směrem. Dnes se tyto zásahy snažíme vracet do původního stavu a obnovit tak přirozenou funkci krajiny. K tomuto kroku vznikly různé projekty a programy doprovázené příslušnou legislativou.

Bohužel i ochrana ŽP vyžaduje značné finance. Nic není zadarmo a jednotlivé města, obce, či kraje nedisponují takovými financemi, aby mohla pokrýt veškeré náklady na potřebná opatření. Proto bylo pro nás zásadní datum 1. 5. 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské Unie. Tímto krokem ČR dostala možnost čerpat z dotací, které EU poskytuje členským státům, což mělo na náš stát velmi pozitivní dopad. Od vstupu ČR do EU se začaly čerpat finance v několika oblastech a jednou z oblastí je i životní prostředí, pro kterou byl vytvořen vlastní operační program (OP ŽP). Tato oblast se stala předmětem této Diplomové práce.

Diplomová práce

Hlavním cílem této práce tedy je přehled možností nakládání s finančními prostředky EU na úrovni kraje a seznámení se s jednotlivými operačními programy pro současné programové období 2014-2020 a jejich implementací. Detailněji se práce zaměřuje na operační program Životní prostředí, a jak tímto programem nakládá Moravskoslezský kraj. V závěru práce je srovnání aktuálního programového období s programovými obdobími předchozích let 2004-2006 a 2007-2013. Srovnávat programy budeme jak z hlediska finančního, tak i projektového.

Doplňkovým cílem práce je i ukázka metodiky projektového řízení a praktická ukázka možnosti čerpání prostředků EU pro podporu obnovy biotopů na Evropsky významných lokalitách v oblasti Moravskoslezského kraje.

Vzhledem k rozsáhlosti problematiky jsme si vyčlenili pouze určitou část, kde jsme se zaměřili na operační program Životní prostředí a na projekty plánované na území Moravskoslezského kraje. Práce je tedy zaměřená na oblast OP ŽP, kde jsme si zvolili pouze jeden bod, tzv. Prioritní osu 4 z pěti definovaných, která se zaměřuje na ochranu a péči o přírodu a krajinu.

2 Vymezení základních pojmů v oblasti ŽP

Podklad pro ochranu životního prostředí se vytvářel už od středověku, v té době měla ale ochrana jiné záměry, většinou se jednalo o záměry estetické, kulturní a historické. Dalo by se říci, že první právní předpisy týkající se ochrany životního prostředí byly majetková práva, když se utvářela vlastnická práva o jednotlivá území, do těchto majetkových práv spadaly přírodní zdroje daného území, včetně zvíře. Tato práva byla vystavena převážně kvůli pytláctví, první právní předpisy se tedy datují někdy okolo 12. -14. Stol., tedy alespoň v České republice, ve světě se datují první předpisy, už od roku 1122 př. n. l. (Čína) Předpis se týkal ochrany lesů, 427-347 př. n. l. (Platon – město Attika v Řecku), předpis se týkal zalesnění a 268-232 př. n. l. (Ašoka – Indie) předpis týkající se ochrany zvířat. Okolo 19. Stol. v době romantismu se dají zaznamenat první vědomé kroky o ochranu přírody a krajiny. Tyto kroky pocházely převážně od osvícených šlechticů a tak u nás vznikly první chráněná území, Žofínský prales – 28. Srpna 1838 jako národní přírodní rezervace v tomtéž roce vznikla jako národní přírodní památka Hojná voda a roku 1858 vznikl Boubínský prales, dnešní národní přírodní rezervace. Od roku 1854 najdeme tyto odrazy ochrannářských snah i ve správních aktech úřadů a závazných právních předpisech. Moderní ochrana ŽP započala začátkem 20. stol. v době vzniku samostatného Československa. Začala vznikat první chráněná území, v roce 1933 jich vzniklo hned 30 a 142 přírodních rezervací, až v roce 1956 vznikla první chráněná krajinná oblast Český ráj. V roce 1963 se zrodil první národní park v Krkonoších. Významné jméno, které je vhodné uvést, je Rudolf Maximovič přírodovědec a pedagog, kterého považujeme za zakladatele moderní ochrany přírody a krajiny na území Československa. Samostatný zákon u nás vznikl až v roce 1956 č.40/1956 sb. o státní ochraně přírody, takže všichni kdo celé roky o zákon usilovali, se konečně dočkali. Tento zákon však obsahoval ochranu, jen vybraných území a ochrany významných živočichů, rostlin, nerostů a zkamenělin. Bohužel časem se zjistilo, že tento způsob ochrany nestačí, nestandardními, nekontrolovatelnými zásahy do přírody a krajiny, Docházelo k rozsáhlé degradaci krajiny, a nejen to, ovzduší převážně v průmyslových oblastech a v blízkém okolí se rapidně zhoršilo, zásahy do vodních toků měly také své negativní následky a rovněž tento typ ochrany nepočítal ani se značnými proměnami přírodních stanovišť a ekosystému.

Proto v roce 1992 vznikl zákon č. 114/1992 sb. O ochraně přírody a krajiny, který obsahuje zásady prevence, předběžné opatrnosti, udržitelné využívání přírodních zdrojů atd. Doplnuje tak původní zákon o ochraně přírody a to za pomoci soukromých osob, států, nevládních ekologických sdružení či vlastníků soukromých pozemků. Také vznikla celá řada platných norem, které navazují na ochranu přírody a krajiny. (www.citadela.cz)

Životní prostředí – je to vše co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami je zejména ovzduší, voda, půda, horniny, organismy, ekosystémy a energie. (Zákon č. 114/1992 Sb.)

Evropsky významná lokalita – jedná se o typ chráněného území soustavy Natura 2000. V těchto lokalitách jsou chráněny evropsky významné stanoviště a evropsky významné druhy. Evropsky významná lokalita je podložena legislativou v zákoně 114/1992 sb. O ochraně přírody a krajiny, která implementuje evropskou směrnici 92/43/EHS o stanovištích. (Zákon č. 114/1992 Sb.)

Plán péče – Plán péče je definován §38, odst. 1 zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen zákon) takto: "Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. (Zákon č. 114/1992 Sb.)

Zvláště chráněná území – jsou to území přírodovědy nebo esteticky významná, velmi významná či jedinečná, která jsou vyhlášena jako zvláště chráněná území jako například NP (národní park), PR (přírodní rezervace) atd. (Zákon č. 114/1992 Sb.)

Natura 2000 – jedná se o soustavu chráněných území, které vytváří na svém území podle jednotných principů všechny státy EU. Skládá se ze dvou typů a to ptačích oblastí a evropsky významných lokalit. Pro Natura 2000 platí dva nejdůležitější předpisy: směrnice rady 2009/147/EC, o ochraně volně žijících ptáků a směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. (Směrnice Rady 92/43/EHS)

V těchto směrnících se vyskytují následující pojmy:

Ptačí oblasti – jedná se o druh chráněného území, které spadá do soustavy Natura 2000, toto území je vyhlášeno k ochraně volně žijících ptáků podle směrnice Evropské komise č. 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků. (Směrnice Rady 79/409/EHS)

Evropsky významná lokalita – jedná se o typ chráněného území soustavy Natura 2000. V těchto lokalitách jsou chráněny evropsky významné stanoviště a evropsky významné druhy. Evropsky významná lokalita je podložena legislativou v zákoně 114/1992 sb. O ochraně přírody a krajiny, která implementuje evropskou směrnici 92/43/EHS o stanovištích. (Zákon č. 114/1992 Sb.)

Tato práce však není zaměřena čistě na ochranu životního prostředí a proto je vhodné definovat i následující pojmy.

Operační program – dokument předložený jednotlivým členským státem, které jsou přijaty evropskou komisí, stanovují strategie rozvoje s ucelenými soubory priorit, jež mají být prováděny s podporou některého ze strukturálních fondů. (www.strukturalni-fondy.cz)

Strukturální fond EU – nástroj k dosažení ekonomické a sociální soudržnosti EU. Prostředky těchto fondů jsou určeny na pomoc méně rozvinutým regionům, dále regionům potýkajícím se strukturálními problémy a na podporu adaptace, modernizace politiky a systémů vzdělávání, a také na odborné přípravy zaměstnanosti. (www.strukturalni-fondy.cz)

Management – koordinovaná činnost sloužící k vedení a řízení organizace. (Nenadál, Vykydal 2012)

V této kapitole jsou nadefinovány pojmy z české i evropské legislativy. Vzhledem k členství ČR v EU, se obě legislativy navzájem doplňují a jsou vzájemně kompatibilní.

3 Evropské strukturální fondy v ČR v programovém období 2014-2020

Evropské fondy jsou hlavní nástroj pro rozvoj evropské hospodářské politiky a sociální soudržnosti. Evropskými fondy se rozdělují finanční prostředky, které jsou určeny ke snížení ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. (Ministerstvo pro místní rozvoj 2015)

Evropská unie stanovila podmínky a pravidla pro správné fungování všech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tyto podmínky jsou definovány nařízením EP a Rady č. 1303/2013 o společném ustanovení o Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova, Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. (www.eur-lex.europa.eu)

Každý s uvedených fondů má svá pravidla pro fungování. Pravidla pro Evropský fond pro regionální rozvoj jsou definovány v nařízení EP Rady č. 1301/2013.

Pravidla pro Evropský sociální fond jsou definována v nařízení EP a Rady č. 1304/2013. Pro tento fond je v ČR v programovém období 2014-2020 vyčleněna třetí největší alokace.

Podmínky pro fond soudržnosti jsou ustanoveny EP a Rady č. 1300/2013. Pro tento fond je v ČR vyčleněna v tomto programovém období, druhá největší alokace.

Pravidla pro Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova jsou definována v nařízení EP a Rady č. 1310/2013 a pravidla pro Evropský námořní a rybářský fond v nařízení EP a Rady č. 508/2014. (www.eur-lex.europa.eu)

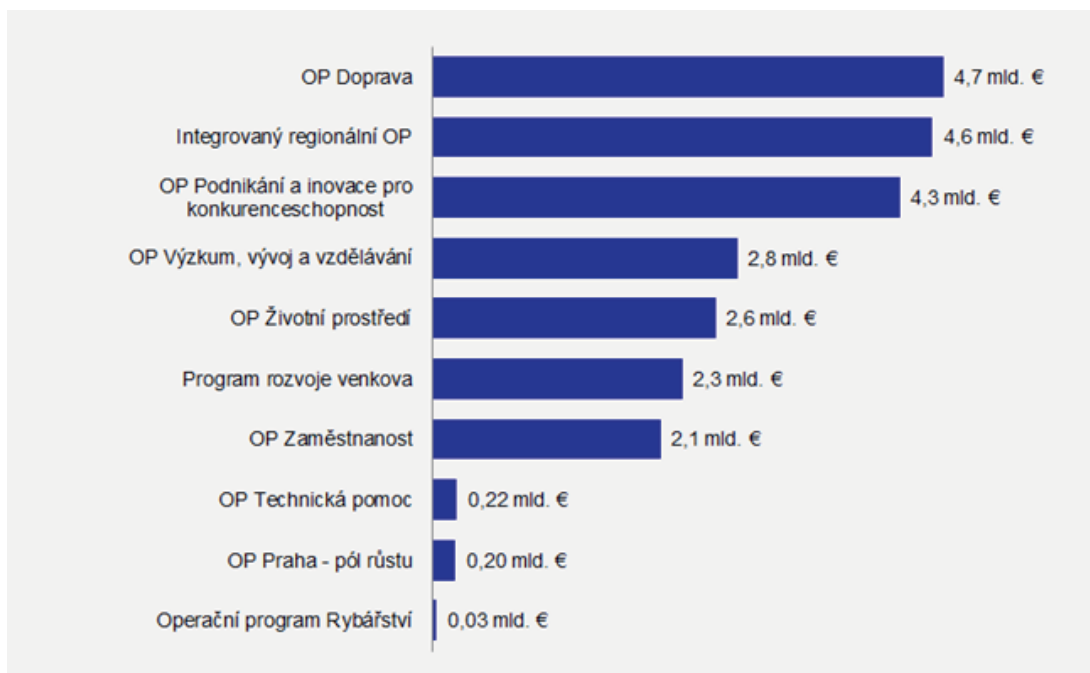
Fondy jsou zakládány za účelem naplnění jednotlivých operačních programů, které jsou v souladu s rozpočtovým rámcem Evropské unie a na základě rozhodnutí vlády ČR pod správou jednotlivých ministerstev. (Ministerstvo pro místní rozvoj 2015)

Od vstupu ČR do EU proběhla prozatím dvě programová období a to v letech 2004-2006 a 2007-2013. V současné době probíhá třetí programové období 2014-2020.

Programy pro toto období se dělí do tří částí: Národní operační programy, programy přes-hraniční spolupráce a programy nadnárodní a meziregionální spolupráce. A má dva hlavní cíle, prvním cílem je investice pro růst a zaměstnanost a druhý cíl je Evropská a územní spolupráce. (www.strukturalni-fondy.cz)

V této práci se budeme zabývat pouze národními operačními programy, vzhledem k tomu, že konkrétní zaměření je na operační program Životní prostředí spadající pod tuto kategorii. Ostatní si shrneme jen velice stručně.

Národní operační programy, pro toto sedmileté období byly schváleny 17. 3. 2013. Vše je v souladu s rozpočtovým rámcem Evropské unie a pro Českou republiku byly vyčleněny prostředky ve výši 24 miliard eur (viz Obrázek 1). Pro podporu z Evropských strukturálních a investičních fondů, tvoří programové období 2014-2015 legislativní základ. Tato nařízení jsou důležitá, pro zajištění jednotných pravidel v rámci celé Evropské unie i k jejímu zlepšení koordinace mezi jednotlivými fondy, a tím i programy na národní úrovni. (www.strukturalni-fondy.cz)

Obrázek 1: Alokace ESI fondů mezi programy v období 2014-2020 (www.strukturalni-fondy.cz)

Národní operační programy

Jednotlivé operační programy byly sestaveny v návaznosti na Osm tematických okruhů stanovených na národní úrovni. Jsou převodníkem mezi úrovní národních rozvojových priorit a cílů a i prioritních os jednotlivých programů. Tyto základní okruhy vypracovaly kraje a zástupci měst a obcí a byly podrobeny důkladné a detailní diskuzi a ověřování potřeb ze strany partnerů. (www.strukturalni-fondy.cz)

Dále se programy připravují pověřenými úřady a projednávají s příslušnými partnery regionálními, lokálními, hospodářskými a sociálními, dále i se zástupci neziskového sektoru. Uvedení do vzájemného souladu programových dokumentů jak na úrovni ČR, tak i a úrovní EU je pověřeno usnesením vlády č. 650 ze dne 31. 8. 2011 ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (www.strukturalni-fondy.cz)

Programy byly přiděleny pod jednotlivá ministerstva, které mají za úkol řízení jednotlivých operačních programů. Za účelem financování programů byl vytvořen speciální fond, z kterého je daný program financován. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015)

Implementační struktura institucí pro programové období 2014-2020, pro OPŽP.

Celý proces začíná u auditního orgánu, kterým je ministerstvo financí a to je také i platebním a certifikačním orgánem. Národním koordinačním orgánem je pak Ministerstvo pro místní rozvoj a řídicím orgánem pro OP ŽP je ministerstvo životního prostředí a v poslední řadě zprostředkujícími subjekty řídicích orgánu pro OPŽP jsou agentura ochrany přírody a krajiny ČR a Státní fond životního prostředí.

Koordinačním orgánem celého operačního období, je tedy Ministerstvo pro místní rozvoj a řídicími orgány jednotlivých operačních programů jsou pak: Ministerstvo pro místní rozvoj, který pod sebou, s národních operačních programů má v řízení dva (OPTP, IROP, všechny programy nadnárodní a meziregionální spolupráce a všechny programy přes-hraniční spolupráce), Ministerstvo zemědělství má pod sebou dva programy (OP V, OP R), Ministerstvo Životního prostředí (OP ŽP), Ministerstvo průmyslu a obchodu (OP PIK), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (OP VVV), Ministerstvo práce a sociálních věcí (OP Z), Ministerstvo dopravy (OP D) a Magistrát města Prahy (OP Praha). (www.strukturalni-fondy.cz)

Nejvyšší prostředky se uvolnily, pro OP Doprava až 4,7 mld. EUR, který má za cíl zlepšit dopravní infrastrukturu po celé ČR. Hned za ním je Integrovaný regionální OP pro, který byla uvolněna částka 4,6 mld. EUR, prioritou programu je umožnění vyváženého rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury atd. Třetí program, kterému byla přidělena nejvyšší částka 4,3 mld. EUR, je OP podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Jak už z názvu vyplývá, program má za cíl dosáhnout konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky. Pro ostatní národní operační programy byly uvolněny částky již pod 3 mld. EUR. Operační program výzkum, vývoj a vzdělávání, který má za cíl zlepšit rozvoj lidských zdrojů pro znalostní ekonomiku a udržitelný rozvoj, dostal částku 2,8 mld. EUR. OP životní prostředí má za cíl ochranu ŽP a zkvalitnění prostředí pro život obyvatel ČR. Pro tento program byla vyčleněna částka 2,6 mld. EUR. Program rozvoje venkova má ke svému účelu schválenou částku 2,3 mld. EUR, tento program má za hlavní cíl zachovat a vylepšit ekosystém závislý na zemědělství prostřednictvím agroenvironmentálních opatření. Pro OP zaměstnanost je uvolněna částka 2,1 mld. EUR a program má za cíl zlepšit lidský kapitál obyvatel a veřejné zprávy v ČR. OP technická pomoc má vyčleněno 0,22 mld. Euro a má podpůrný charakter. OP Praha – pól růstu je jediný program, který řídí magistrát města Prahy a má zajistit plnění tematických cílů, pro tento program je vyčleněno 0,20 mld. EUR. Poslední OP rybářství má uvolněnou nejmenší částku 0,03 mld. EUR a cílem programu je udržitelný chov ryb v ČR a zajištění rovnoměrných dodávek sladkovodních ryb během roku. (www.strukturalni-fondy.cz)

Mezi jednu z důležitých otázek patří i kdo může o dotaci žádat. O dotace z evropských fondů mohou žádat podniky všech velikostí, kraje, obce, ministerstva, neziskové organizace, výzkumná centra a další, vše záleží na daném programu. Každý dotační program ve svém úvodu má vytyčeno, pro koho jsou programy určeny. V našem případě (OP ŽP) mohou o dotace žádat, žadatelé s ekologickými projekty a tím se může stát téměř každý (obce, města, organizace státní správy a samosprávy, výzkumné a vědecké ústavy, právnické i fyzické osoby, neziskové organizace). (Ministerstvo pro místní rozvoj 2015)

V případě zájmu o dotaci je důležité si pohlídat vyhlášení výzev pro danou oblast. Pro každé OP je vypsán harmonogram výzev, který je dostupný na webových stránkách strukturálních fondů. Harmonogram výzev neobsahuje jen termíny zahájení a ukončení výzvy, ale obsahuje i informace o územním dopadu, o příjemcích a cílových skupinách tedy kdo může jednotlivé žádosti podávat a tím žádat o dotaci, dále podává informace o financích, které poskytnou fondy EU a které půjdou z národního spolufinancování.

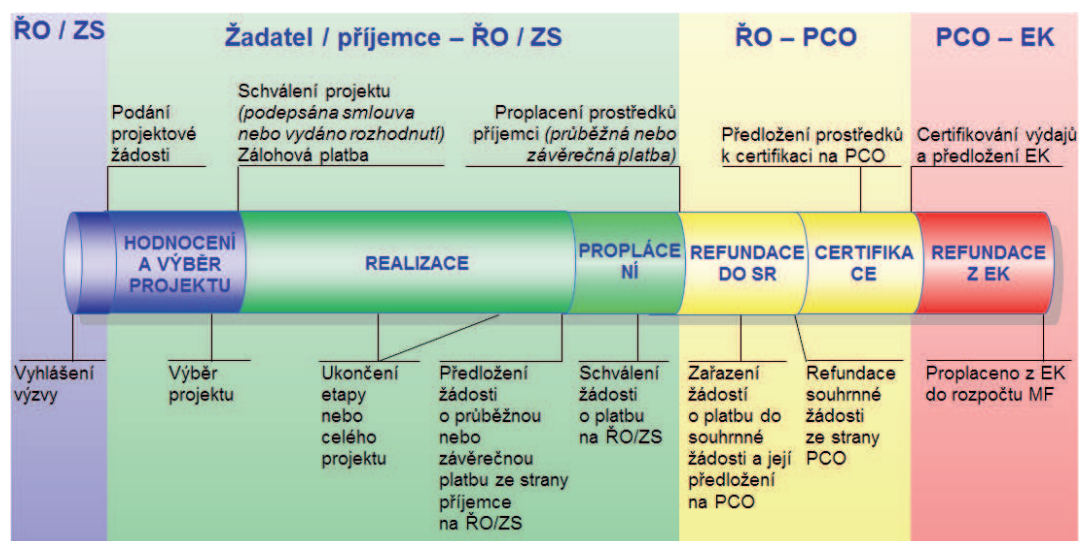
Důležitá je směrnice o předkládání žádosti a poskytování podpory, každý z řídicích orgánů má pro daný projekt vlastní směrnici. Tyto směrnice ukládají základní přístupy k poskytování finančních prostředků z Evropského fondu. To znamená, že každý žadatel o dotaci se příslušnou směrnicí musí řídit a vhodné je si i prostudovat metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek, který byl vypracován pro toto programové období. Tento metodický pokyn je obzvlášť důležitý pro jednotlivé řídicí orgány, tedy subjekty, které jsou odpovědné za řízení a provádění OP. (Ministerstvo pro místní rozvoj 2015)

Čerpání fondů z EU

Jedna ze základních aktivit, které provádí Národní orgán pro koordinaci je monitorování operačních programů které je nedílnou součástí programového i projektového cyklu. Dále se zabývá navrhováním systémových řešení pro případ výskytu překážek, které omezují implementaci, nebo v případě že dojde k porušení povinností vyplívajících z nařízení. (Pokorná, 2008)

Vždy je stanoveno programové období, do kterého jsou jednotlivé finance rozčleněny. Pro toto programové období 2014-2020 určena částka 262 607 342 778 Kč.

Pro srozumitelné porozumění jak probíhá čerpání finančních prostředků, je vhodné schéma (viz. Obrázek 2). Podrobný popis se pak vyčte z monitorovací zprávy o čerpání finančních prostředků. (www.strukturalni-fondy.cz)

Obrázek 2: Schéma průběhu čerpání finančních prostředků (www.strukturalni-fondy.cz)

Strukturální a investiční fondy se dělí do pěti skupin a každý fond je určen k financování daných projektů:

Evropský fond pro regionální rozvoj - Zaměření tohoto fondu je na posílení a modernizaci hospodářství. Podporovaný jsou tzv. infrastrukturální projekty jako výstavba silnic, odstraňování ekologických zátěží, rekonstrukce kulturních památek atd. (Ministerstvo pro místní rozvoj 2015)

Fondy soudružnosti - Tzv. Kohezní fond je určen k podpoře rozvoje chudších států a ne regionů. Jedná se o podporu se zaměřením na dopravní strukturu ve větším rozsahu dále na ochranu životního prostředí, oblast energetické účinnosti a obnovitelné zdroje energie. (Ministerstvo pro místní rozvoj 2015)

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova - Jedná se o finanční nástroj podporující rozvoj venkova a řadí se do společné zemědělské politiky Evropské unie. Tyto prostředky slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství i lesnictví. Dále slouží také ke zlepšení životního prostředí a krajiny i kvality života ve venkovských oblastech a také k rozčleňování hospodářství venkova. (Ministerstvo pro místní rozvoj 2015)

Evropský námořní a rybářský fond - Jedná se o finanční nástroj podporující rybolov a řadí se do společné rybářské politiky evropské unie. (Ministerstvo pro místní rozvoj 2015)

Evropský sociální fond - Zaměřuje se na podporu v oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. Jedná se tedy o podporu tzv. neinfrastrukturálním projektu jako je například rekvalifikace nezaměstnaných, rozvoj vzdělávacích programů a další. (Ministerstvo pro místní rozvoj 2015)

Evropská územní spolupráce - Spadají zde přes-hraniční programy národní a mezinárodní spolupráce. Cílem je řešení problému v pohraničních oblastech. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015)

Fond solidarity - Tento fond je určen k rychlé pomoci při velkých přírodních katastrofách. Fond dále také slouží jako finanční pomoc při aplikaci preventivních opatření k přírodním katastrofám. (www.strukturalni-fondy.cz)

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci - Tento fond poskytuje finanční pomoc pracovníkům, kteří byli propuštěni v rámci globalizace. Tento fond je určen pouze pro členské státy a jen ty mohou o finanční příspěvek žádat. (www.strukturalni-fondy.cz)

Záměrem EU je, aby tyto fondy co nejlépe přispěly k naplňování strategie EU 2020, to znamená Strategii pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, jedná se o dlouhodobou vizi rozvoje Evropské unie. Aby se fondy EU lépe využily, ve prospěch této strategie zpracovává každý stát dohodu o partnerství, kterou posoudila a schválila Evropská komise. K jejímu naplnění přispějí i jednotlivé programy a v těchto dokumentech je určeno i rozdělení finančních prostředků mezi podporované oblasti. Pro programové období 2014-2020 byly programy vymezeny usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012. (Usnesení vlády ČR č. 867)

Operační program Životní prostředí (OP ŽP)

OP ŽP je řízený Ministerstvem životního prostředí a Evropská komise jej schválila ke dni 30. 4. 2015. Operační program je zaměřen na zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní, zaměřen je i na zlepšení kvality ovzduší v lidských sídlech, dále na problematiku s nakládáním s odpady a ochranu a péči o přírodu a krajinu a energetické úspory. Hlavním cílem programu je ochrana a zajištění kvalitního prostředí pro život obyvatel ČR, podpora efektivního využívání zdrojů, dále eliminace negativních dopadů lidské činnosti na ŽP a zmírnění dopadů změn klimatu. (Ministerstvo ŽP, 2014)

Jak již bylo zmíněno, pro operační program životní prostředí byla vyčleněna částka 2,6 mld. Eur. Tato částka se rozdělí mezi jednotlivé programy, které byly schváleny poskytovatelem dotace tedy evropskou unií a správou Evropských strukturálních a investičních fondů. Program je řízen směrnicí MŽP č. 6/2014 o předkládání žádostí o poskytování podpory z OPŽP, která nabyla účinnosti dne 27. 5. 2014. Tato směrnice upravuje přístupy poskytování finančních příspěvků z Evropského fondu pro regionální rozvoj a fondu soudržnosti, na vybrané projekty pro OP ŽP, i spolufinancování projektů ze Státního fondu životního prostředí ČR a státního rozpočtu. (Směrnice MŽP č. 6/2014)

Operační program ŽP má 5 prioritních os (Zlepšení kvality vod a snižování rizika povodní, Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech, Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika, Ochrana a péče o přírodu a krajinu, Energetické úspory), každá osa má vyčleněné své projekty, pro které jsou stanovené termíny výzev. (Ministerstvo ŽP, 2014)

Operačním programem pro životní prostředí se budeme zabývat detailněji ve zbytku diplomové práce.

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)

Operační program je řízený Ministerstvem průmyslu a obchodu, je zaměřen na rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace, rozvoj podnikání a konkurence schopnosti malých a středních podniků, dále je zaměřen na energetické úspory, rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií. Hlavním cílem je tedy dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky, která je založena na inovacích a znalostech. Tento operační program byl schválen Evropskou komisí dne 29. 4. 2015. (www.strukturalni-fondy.cz)

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělání (OP VVV)

Operační program je řízený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Tento program byl schválen Evropskou komisí 13. 5. 2015 a je zaměřen na posílení kapacit pro výzkum, rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů, dále pro výzkum a vývoj, pro rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělání. (www.strukturalni-fondy.cz)

Operační program Zaměstnanost (OP Z)

Operační program je řízený Ministerstvem práce a sociálních věcí. Operační program zaměstnanost byl schválen Evropskou komisí 6. 5. 2015. Hlavním cílem operačního programu zaměstnanost je zlepšování lidského kapitálu obyvatel a veřejné správy ČR, složek tvořících základní prvky konkurenceschopnosti. Dále je zaměřen na podporu rovných příležitostí mužů i žen, přizpůsobivosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, dalšího vzdělávání, sociálního zocelování a boje s chudobou, dále zdravotních služeb, modernizaci veřejné správy, služeb a podporu mezinárodní spolupráce a sociálních inovací v oblasti zaměstnanosti, sociálního zocelování a veřejné správy. (www.strukturalni-fondy.cz)

Operační program Doprava (OP D)

Program je řízen Ministerstvem dopravy a byl schválen Evropskou komisí 11.5 2015. Zaměřen je na silniční a železniční dopravu, hlavním cílem je zajištění kvalitní dopravní infrastruktury po celé ČR, společně s postupným vyrovnáním kvality dopravní sítě ČR se starými zeměmi EU. Kvalitní dopravní struktura je důležitá podmínka pro zvyšování konkurenceschopnosti nejen celého státu ale i jednotlivých regionů. Nerovnoměrná kvalita dopravní struktury je jednou z příčin územních rozdílů. (www.strukturalni-fondy.cz)

Operační program venkova

Operační program venkova je řízen Ministerstvem zemědělství a byl schválen Evropskou komisí 18. 5. 2015. Cílem programu je zachovat a zlepšit ekosystémy závislé na zemědělství zejména prostřednictvím Agro environmentálních opatření, investicemi pro konkurenceschopnost i inovace zemědělských podniků, dále podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinné infrastruktury. (www.strukturalni-fondy.cz)

Operační program rybářství (OPR)

Operační program rybářství je řízen Ministerstvem zemědělství a schválen byl Evropskou komisí 4. 6. 2015. Celosvětovým cílem OPR je udržitelná a konkurenceschopná akvakultura založena na inovacích, konkurenceschopnosti, dále znalostech a účinnějších využívání zdrojů.

Jeho cílem je tedy rozvoj udržitelného chovu ryb v ČR a zajištění rovnoměrných dodávek sladkovodních ryb během celého roku na domácím trhu v požadovaném sortimentu. Také pro rozšíření počtu akvakultury, pro zajištění produkce kapra i jeho dodávek na trh, dále je také nutné podpořit zavádění moderních chovných systémů s cílem zvýšení produkce ryb a přispíváním k eliminaci negativních dopadů na ŽP, které budou pořizovány k produkci různých druhů ryb k zajištění celoročních dodávek na trh. (www.strukturalni-fondy.cz)

Operační program Technická pomoc

Operační program Technická pomoc je řízený Ministerstvem pro místní rozvoj a schválen byl Evropskou komisí 11. 6. 2015. Smyslem programu je specifický servisní program pro zajištění kvalitní implementace Dohody o partnerství, dále zajištění administrativní kapacity a zabezpečení jednotného monitorovacího systému na základě vysoké úrovně elektronizace dat. Jeho role je tedy podpůrného charakteru, tento program má zjednodušit dosažení stanovených cílů. (www.strukturalni-fondy.cz)

Integrovaný regionální operační program (IROP)

Tento operační program řídí Ministerstvo pro místní rozvoj, schválen byl Evropskou komisí dne 4. 6. 2015. Program je zaměřen na dopravu v regionech, zkvalitnění veřejných služeb a na veřejnou správu. Navazuje na sedm regionálních operačních programů i částečně na Integrovaný operační program z předchozího programového období 2007-2013. Prioritou tohoto programu je umožnění vyváženého rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy, dále zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. (www.strukturalni-fondy.cz)

Operační program Praha – pól růstu ČR

Tento program je řízený Magistrátem města Prahy a byl schválen Evropskou komisí 11. 6. 2015. Je zaměřen na posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací, dále na udržitelnou mobilitu a energetické úspory, podporu sociálního začleňování a boje proti chudobě, také je zaměřen na vzdělání a podporu nezaměstnanosti. Při zajištění efektivních realizací investic v Praze, mělo by následovat zvyšování konkurenceschopnosti Prahy, jako rozvojového pólu republiky a díky tomu by mělo dojít k zajištění zkvalitňování života obyvatel. (www.strukturalni-fondy.cz)

Programy přes-hraniční spolupráce

Jedná se o programy, které jsou řízeny Ministerstvem pro místní rozvoj. Programy se zabývají spoluprací, České Republiky s jednotlivými členskými státy (Polsko, Slovensko, Rakousko, Svobodný stát Bavorsko, Svobodný stát Sasko). (www.strukturalni-fondy.cz)

Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce

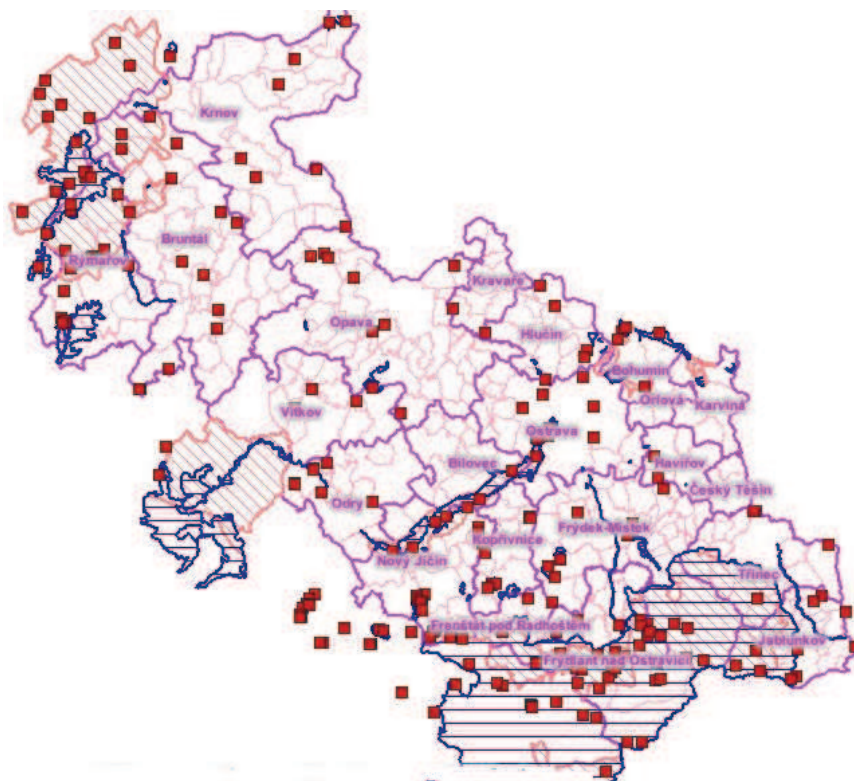
Programy jsou také řízeny Ministerstvem pro místní rozvoj a jsou vytvořeny na spolupráci nadnárodní a meziregionální spolupráci. Patří zde, program nadnárodní spolupráce Interreg CENTRAL EUROPE rozprostřen na území 9 států (Rakousko, Česká Republika, Německo, Maďarsko, Polsko, Slovenská Republika, Slovinsko, Chorvatsko, Itálie), program nadnárodní spolupráce DANUBE soustřeďující se na území 14 států (Rakousko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Chorvatsko, Česká republika, Německo, Maďarsko, Moldavsko, Černá Hora, Rumunsko, Srbsko, Slovensko, Slovinsko a Ukrajina), program meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE, který se soustředí na celou EU a Švýcarsko a Norsko, program meziregionální spolupráce ESPON 2020 je Evropský monitorovací program a program meziregionální spolupráce INTERACT III se zaměřuje na spolupráci EU se Švýcarskem a Norskem. (www.strukturalni-fondy.cz)

Vzhledem k zaměření mé práce je z tohoto pohledu nejdůležitější Operační program životní prostředí. V další kapitole se budeme zabývat již jednotlivými oblastmi, které jsou považovány za Evropsky významné lokality a v kterých se kraj rozhodl realizovat vybrané projekty pro oblast OP ŽP.

4 Vymezení řešeného území

Jak již bylo řečeno v předchozích kapitolách, řešené území se nachází v Moravskoslezském kraji, ve vybraných evropsky významných lokalitách.

Na území MSK se nachází celkem 49 lokalit (viz Obrázek 3), z toho devět se nachází na stávajících chráněných krajinných oblastí. Z těchto 49 lokalit, bylo vymezeno 22, ke kterým byly zpracovány celkem čtyři projekty. První z projektů je obnova biotopů pro Pachníka hnědého (*Osmoderma eremita*), realizace tohoto projektu se bude realizovat celkem na šesti lokalitách (Hukvaldy, Šilheřovice, Paskov, Niva Olše – Věrnovice, Hraniční meandry Odry, Karviná - rybníky). Druhý projekt se zabývá obnovou biotopů pro obojživelníky a celkem se projekt týká osmi lokalit (Osoblažské Výběžek, Staré Hliniště, Mokřad u Rondelů, Václavovice – pískovna, Dolní Marklovice, Heřmanický rybník, Hraniční Meandry Odry, Niva Olše Věrnovice). Třetí projekt nese název Obnova, jehož cílem je tvorba biotopů pro Modráška bahenního (*Maculinea nausithous*) na určených loukách (Jakartovice, Štramberk). Čtvrtý projekt s názvem Implementace soustavy Natura 2000 v Moravskoslezském kraji, je soustředěn na 5 evropsky významných oblastí (Červený kámen, Palkovické hůrky, Kojetínské vrchy, Libotín, Štramberk, Děhylovská potok – Štěpán, Hněvošický háj, Poodří, Ptačí hora), které budou doplněny v národním seznamu EVL jako Zákonem chráněná území a určené lokality budou označeny v terénu. (Interní materiály poskytnuté krajem)

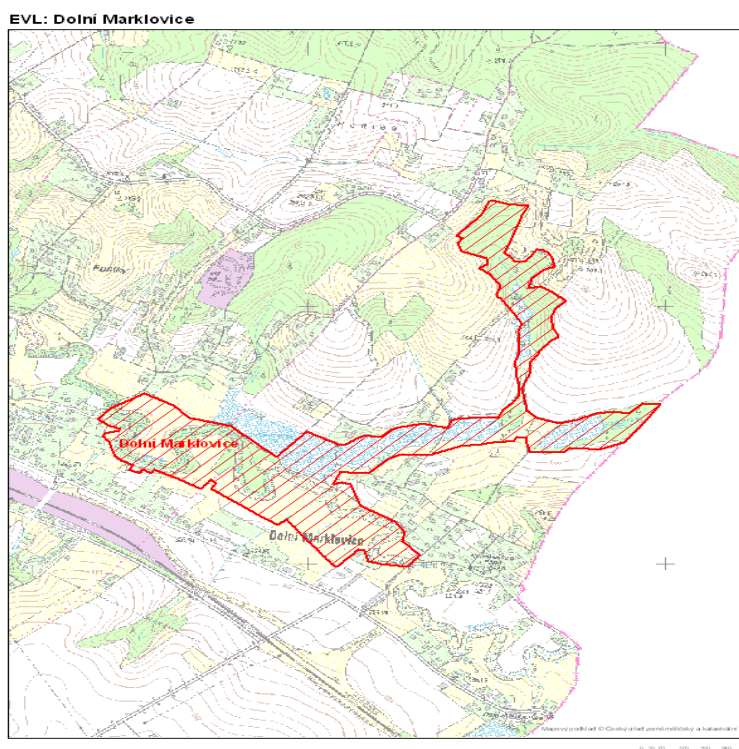
Obrázek 3: Mapa EVL v MSK (mapy.kr.-moravskoslezský.cz)

Heřmanice – Heřmanický rybník – Lokalita o rozloze 465 ha se nachází na katastrálním území Heřmanice, Nový Bohumín, Pudlov, Vrbice nad Odrou, Záblatí u Bohumína a Rychvald. Jedná se o soustavu pěti rybníků (viz Obrázek 4) na mapě je oblast vyznačena červeným ohrazením. Oblast je významná díky výskytu Čolka Velkého (*Triturus cristatus*). Zařazeno mezi evropsky významné lokality a vyhlášeno jako přírodní památka, byla oblast díky svému přírodovědnému významu, stalo se nedílnou součástí ptačí oblasti Heřmanický stav Odra-Poolší v rámci evropské soustavy chráněných území NATURA 2000. Území je silně ovlivněno hlubinnou těžbou černého uhlí, která zde probíhá od 60 let 20 století, což má za následek pokles terénu. Samotný Heřmanický rybník slouží od roku 1972 jako dávkovací nádrž slaných důlních vod, vody zde jsou silně mineralizované obsahující velké množství boru a jodu. Jsou zde také sváděny v menším množství povrchové technologické vody z areálů dolů a zasakovány výluhy z přilehlých hald. (www.msk.cz)

Obrázek 4: Mapa EVL Heřmanických rybníků (www.msk.cz)

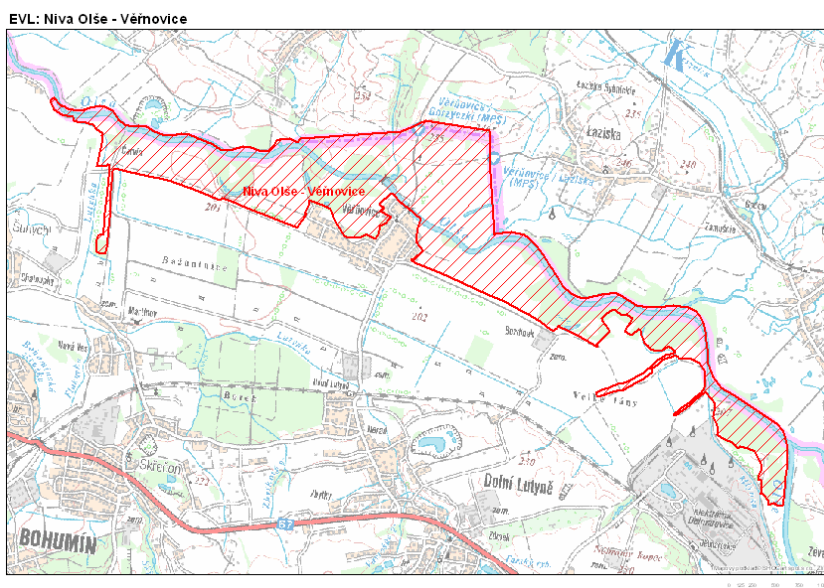
Dolní Marklovice – Lokalita o rozloze 41,2190 ha. Rozkládá se podél říčky Petrůvka a v hraničním výběžku v Obci dolní Marklovice (viz Obrázek 5), zájmová oblast je na mapě vyznačena červeně. Oblast byla zařazena jako přírodní památka, Mezi EVL bylo toto území zařazeno díky výskytu Kuňky ohnivě (*Bombina bombina*), která zde má stabilní rozmnožiště. Lokalita má intenzivně i extenzivně obhospodařované rybníky s rákosinami eutrofních stojatých vod a místa s makrofytní vodní vegetací. (www.msk.cz)

Obrázek 5: Mapa EVL Dolní Marklovice (www.msk.cz)

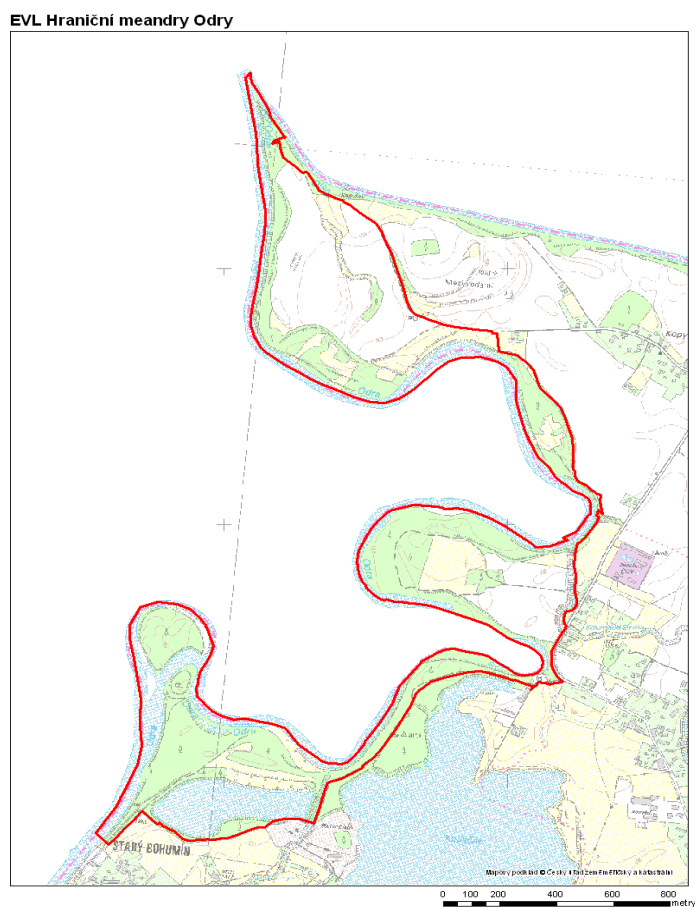

Věřnovice – Niva řeky Olše – Území o rozloze 16 ha, které leží v nadmořské výšce 202-205 m. n. m. Leží v katastrálním území Dětmarovice, Dolní Lutyně, Kopytov, Skřečůň, Věřnovice a Závada nad Olší (viz. Obrázek 6). Jedná se o regionálně významnou lokalitu díky výskytu Pachníka hnědého (*Osmoderma eremita*) a kuňky žlutobřiché (*Bombina variegata*) zájmové území je na mapě vyznačeno červeně. Specifické prostředí je tvořeno terasou řeky u Věřnovic, kde na ploše 16 ha je území vyhlášeno jako chráněné území přírodní památka Věřnovice. Na tuto přírodní památku navazuje lesík Dembina a louky dělené liniovou zelení. (www.msk.cz)

Obrázek 6: Mapa EVL Niva Olše-Věřnovice (www.msk.cz)

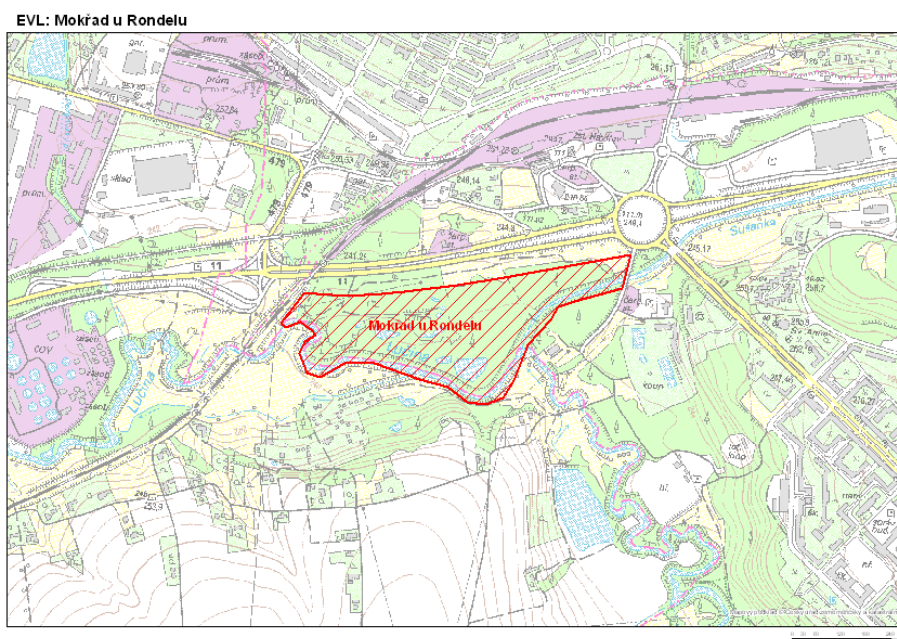
Poolší - hraniční meandry Odry, - Území o rozloze 126,36 ha, bylo vyhlášeno v roce 2006 jako území přírodní památky (viz Obrázek 7), zájmové území je na mapě vyznačeno červeně. Meandrující koryto řeky umožňuje svým dynamickým vývojem a probíhajícími procesy existenci specifických míst díky, kterým zde může existovat významné společenstva rostlin a živočichů. Starší Lužní porosty jsou biotopem několika vzácných druhů brouků, Lesáka rumělkového (*Cucujus cinnaberinus*) a Pachníka hnědého (*Osmoderma eremita*). Zavodněná místa, trvale a periodické tůně jsou biotopem pro řadu významných obojživelníků, jako je čolek obecný, rosnička obecná, skokan zelený, kuňka žlutobřchá a další. Hořavce duhové se daří ve stojatých vodách podél řeky Odry a v protrženém meandru, díky velkému počtu škeble říční. Pro řadu ptáků a savců je tato oblast také velice významná. (www.msk.cz)

Obrázek 7: Mapa EVL hraniční meandry Odry (www.msk.cz)

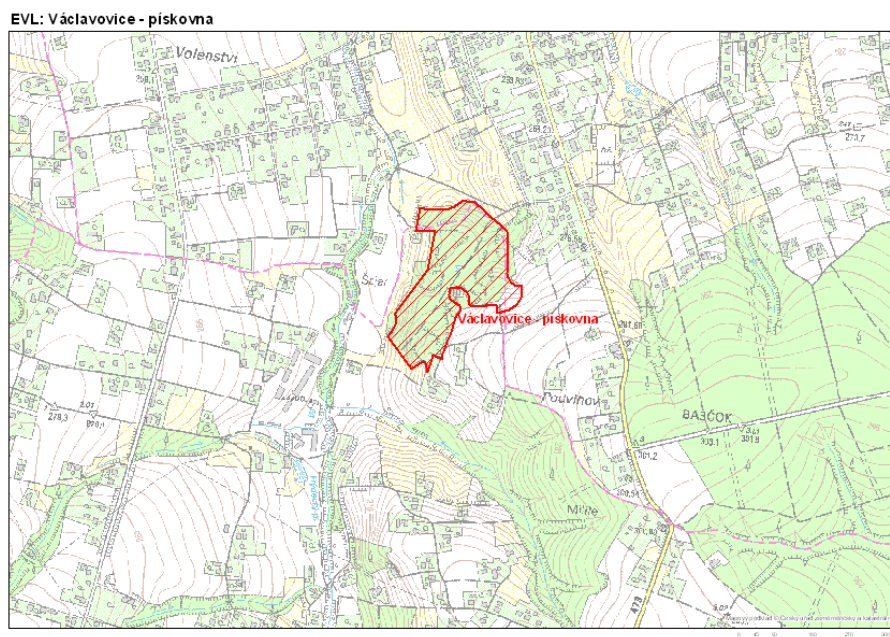
Havířsko – Mokřady u Rondelů, - Území o rozloze 14,66 ha (viz Obrázek 8), zájmové území na mapě je vyznačeno červeným ohrazením. Díky silné populaci čolka velkého (*Triturus cristatus*), který zde obývá tůň s bohatě vyvinutou vegetací a litorálním pásem, který tvoří hlavně orobinec úzkolistý (*Typha angustifolia*), bylo území zařazeno v roce 2013 na seznam lokalit evropského významu. Mokřady leží na území obce Havířov a Šenov v nivě řek Lučiny a Sušánky. Mokřadní biotopy, které se zde nacházejí, leží na antropogenně vytvořeném terénu zahrnující cenná společenstva bývalého rybníka a mokřadní biotopy v různém stupni vegetační sukcese. Na oblasti s vysokou hladinou podzemní vody se váže mikrofytů vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních, stojatých vod a měkký luh nižních řek. (www.msk.cz)

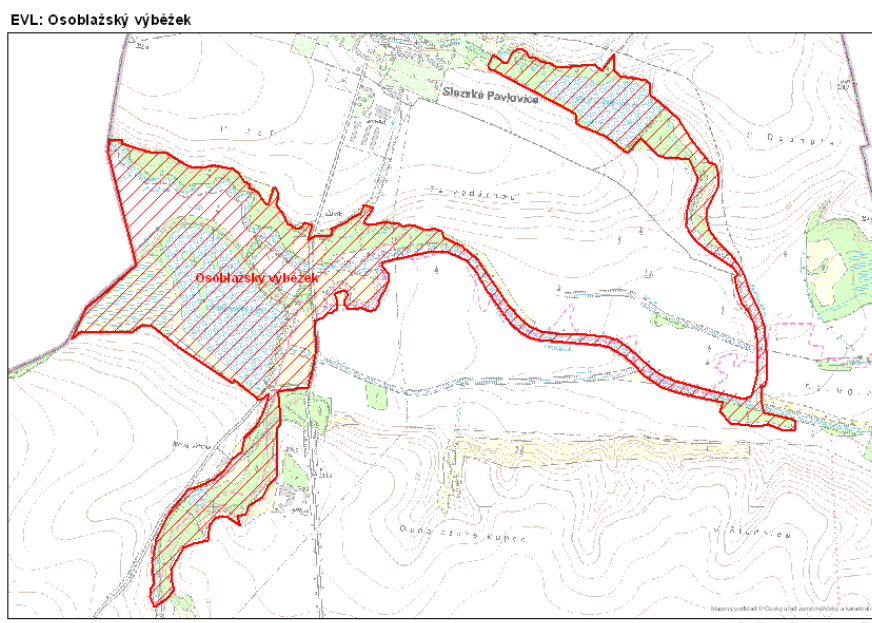
Obrázek 8: Mapa EVL Mokřad u Rondelů (www.msk.cz)

Václavovice – pískovna, území o rozloze 6,86 ha se nachází na katastrálním území u Frýdku Místku a Šenk u Ostravy (viz Obrázek 9). Pro svůj přírodovědný význam, byla tato lokalita zařazena mezi evropsky významné lokality v roce 2013, zájmové území je na mapě vyznačeno červeně. Hlavním důvodem zájmu o tuto lokalitu je výskyt čolka velkého (*Triturus cristatus*) a dalších druhů obojživelníků jako čolka obecného (*Triturus vulgaris*), rosničky zelené (*Hyla arborea*), skokana hnědého (*Rana temporaria*) atd. V průběhu 60. Let 20. Století zde probíhala těžba písku, díky které zde vznikly vodní plochy vhodné pro výskyt těchto obojživelníků. Na území došlo i k sukcesi dřevin a křovin, které přirozeně zastiňují a zarůstají mnoho biologicky vhodných ploch pro čolka velkého (*Triturus cristatus*). (www.msk.cz)

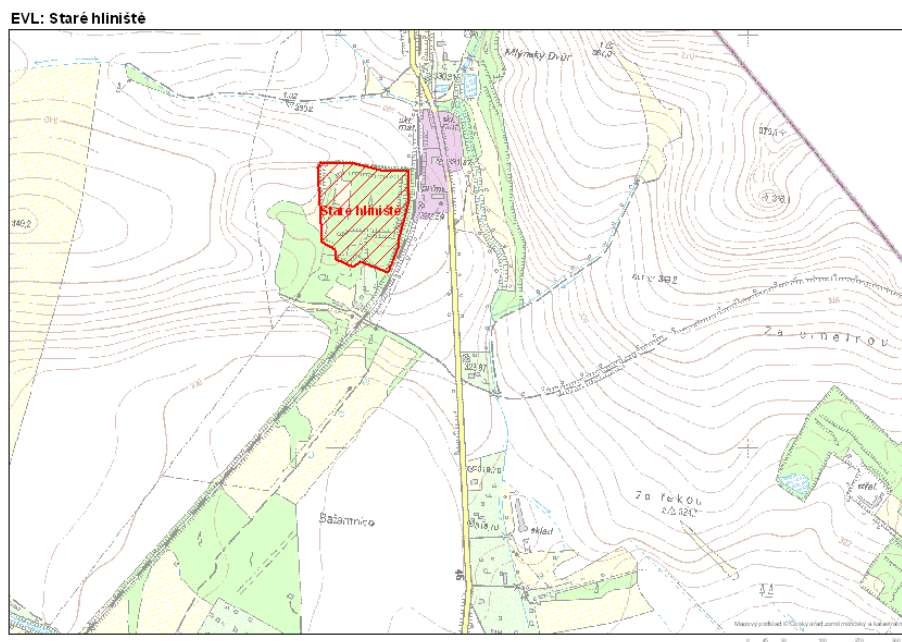
Obrázek 9: Mapa EVL Václavovice - pískovna (www.msk.cz)

Krnovsko – Osoblažský výběžek, lokalita o rozloze 67,099 ha se nachází v Osoblažském výběžku na jižní straně od Slezských Pavlovic a zájmová oblast je vyznačena na mapě červeně (viz Obrázek 10). Oblast byla vyhlášena za Evropsky významnou lokalitu, v roce 2013 to díky výskytu Kuňky ohnivé (*Bombina bombina*). Na území se nachází Pavlovický rybník II, vodní nádrž Vrbina a niva potoků Prudník a Pavlovický potok. Hnízdící a migrující ptactvo zde nachází vhodné útočiště a to díky rozsáhlým porostům rákosin eutrofních stojatých vod s rákosiny (*Phragmites communis*) a podmáčených luk. Můžeme zde spatřit např. ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*), lejska šedého (*Muscicapa striga*), moudivláčka lužního (*Remiz pendulinus*) nebo jeřába popelavého (*Grus grus*). Na území se také nacházejí další zvláště chráněné druhy jako rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) nebo slepý křehký (*Anguis fragilis*) atd. (www.msk.cz)

Obrázek 10: Mapa EVL Osoblažský výběžek (www.msk.cz)

Staré hliniště, území o rozloze 4,39 ha se nachází na katastrálním území Krnov-Horní předměstí (viz Obrázek 11). Evropsky významnou lokalitou se tato lokalita stala v roce 1989, a to díky osídlení chráněnými druhy obojživelníků a plazů, žijící zde v terasovitě zahloubené jámě opuštěného hliniště, zájmová oblast je na mapě vyznačena červeným ohrazením. Z ohrožených obojživelníků se zde vyskytuje čolek obecný (*Triturus vulgaris*), čolek velký (*Triturus cristatus*), čolek horský (*Triturus alpestris*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*), kuňka obecná (*Bombina bombina*), rosnička zelená (*Hyla arborea*). Z ohrožených plazů zde můžeme spatřit užovku obojkovou (*Natrix natrix*), zmiji obecnou (*Vipera berus*) a ještěrku obecnou (*Lacerta agilis*). Díky mírnému zastínění, jsou zde vytvořené skvělé podmínky i pro některé vzácné druhy rostlin např. vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*) a lilii zlatohlávek (*Lilium martagon*). Území zahrnuje různá sukcesní stadia vegetace, díky tomu všemu se toto území stalo významnou lokalitou a je využíváno jako modelový objekt Střediska ekologické výchovy v Krnově.(www.msk.cz)

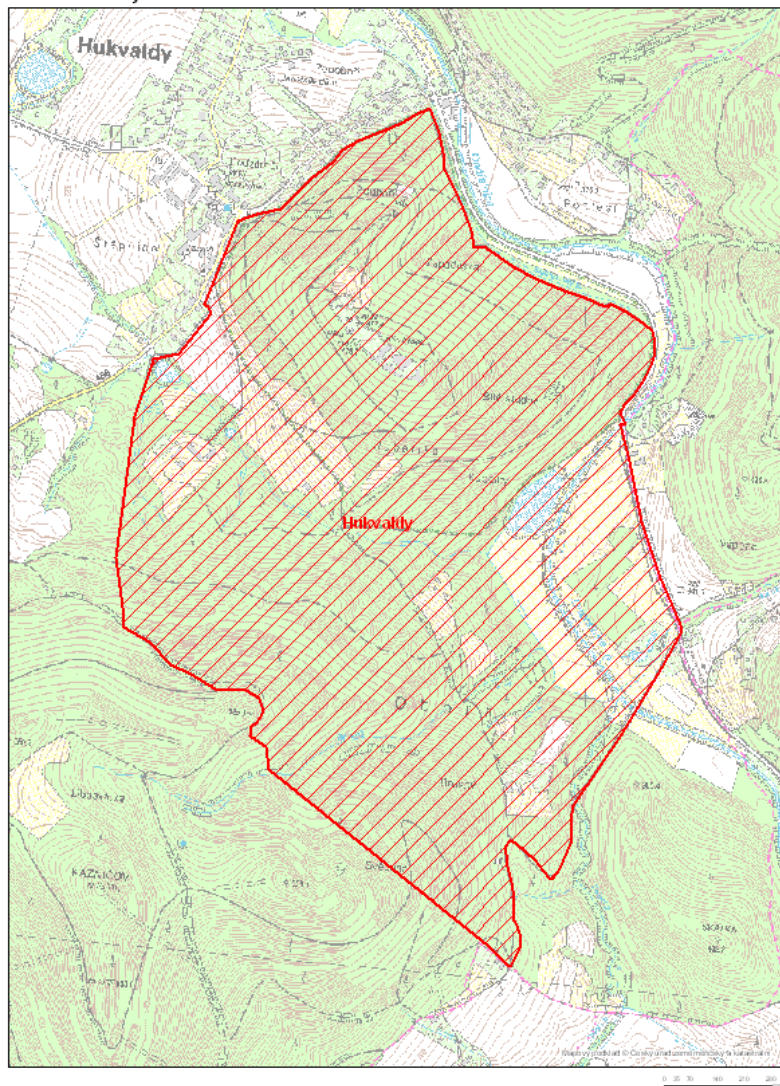

Obrázek 11: Mapa EVL Staré hliniště (www.msk.cz)

Hukvaldy, území o rozloze 200,2797 ha na katastrálním území Myslík, Sklenov patří do kategorie ochrany Přírodní památka (viz Obrázek 12), na mapě je zájmová oblast vyznačena červeně. Předmětem ochrany, je zde pachník hnědý (*Osmoderma eremita*), který zde obývá stará stromořadí a solitéry. Lokalita je odjakživa ovlivněna lidskou činností, v 18 stol. zde byla založena historická obora u středověkého hradu Hukvaldy, kde se nachází bukový komplex. Tuto oblast pokrývají buky stáří 160-240 let. Které se nacházejí převážně na hradním vrchu. Součástí krajiny jsou i louky nacházející se v nivě říčky Ondřejnice. Je zde důležité pro zachování přirozeného biotopu Pachníka hnědého aby byly zachovány mohutnější listnaté dřeviny s dutinami, avšak vzhledem k vysokému počtu návštěvníků je nutné také dbát na provozní bezpečnost dřevin.(www.msk.cz)

EVL: Hukvaldy

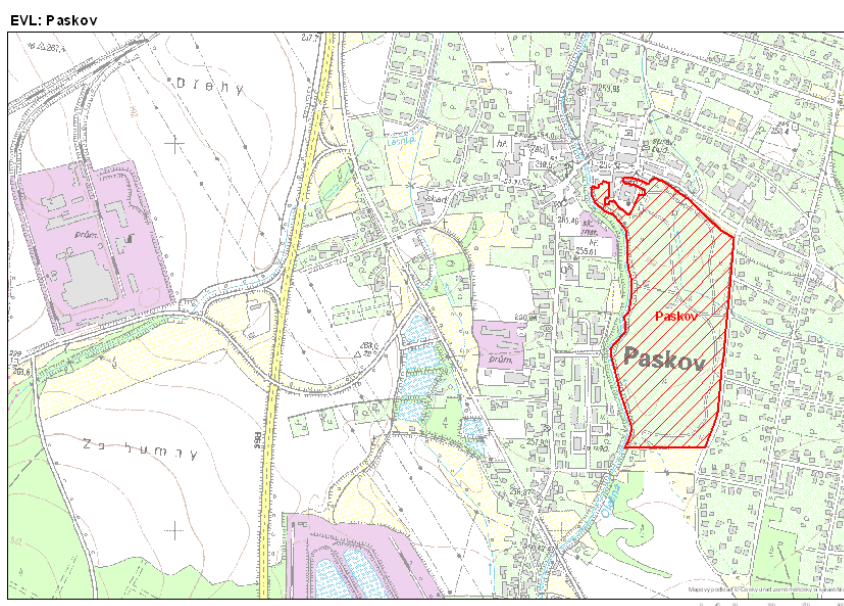
Obrázek 12: Mapa EVL Hukvaldy (www.msk.cz)

Šilheřovice – Lokalita, o rozloze 95,19 ha se nachází na katastrálním území Šilheřovice (viz Obrázek 13), jedná se o přírodní krajinářský park a navazující lipové aleje, které jsou domovem Pachníka hnědého (*Osmoderma eremita*), který je zde předmětem ochrany. Zájmové území je na mapě vyznačeno červeně. Území bylo vyhlášeno za evropsky významnou lokalitu v roce 2013, tento rozsáhlý areál je klasickou ukázkou anglického parku s esteticky působící modelací, ostrůvky zeleně a solitéry letitých dubů. Park je tvořen převážně tuzemskými dřevinami (duby, buky, lípy, javory, habry). (www.msk.cz)

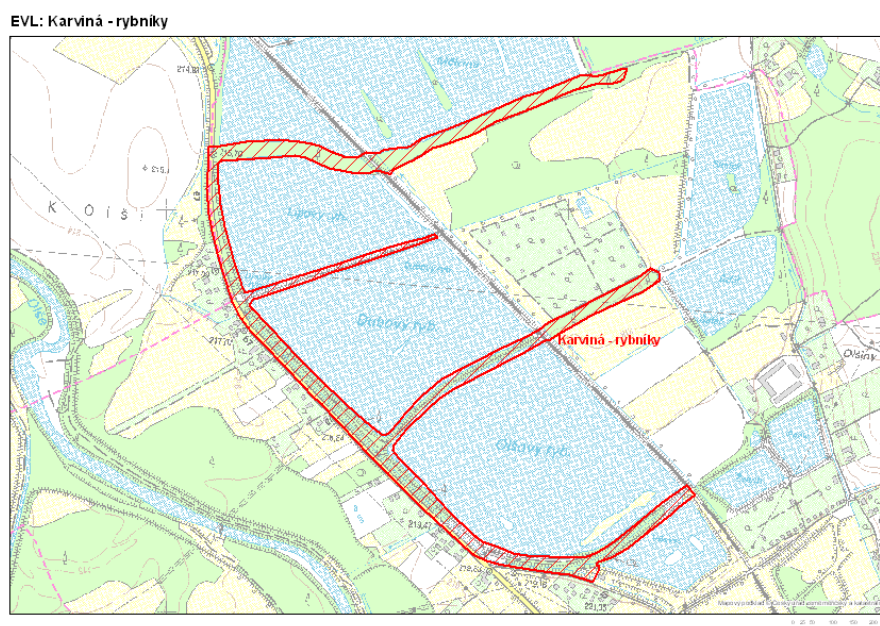
Obrázek 13: Mapa EVL Šilheřovice - Zámecký park (www.mapy.cz)

Paskov – Lokalita o rozloze 16,85 ha se nachází na katastrálním území Paskov, předmětem zájmu je lokalita nacházející se v zámeckém parku v Paskově, na mapě vyznačena červeným ohrazením a nachází se mezi spojnici Frýdek-Místek a Ostrava. Lokalita je umístěna uvnitř zástavby města Paskov. Předmětem ochrany je zde pachník hnědý (*Osmoderma eremita*). V zámeckém parku se nachází staré solitérní listnaté stromy, park je obehnan kamennou zdí bez přirozených rostlinných společenstev.(www.msk.cz)

Obrázek 14: Mapa EVL Paskov (www.msk.cz)

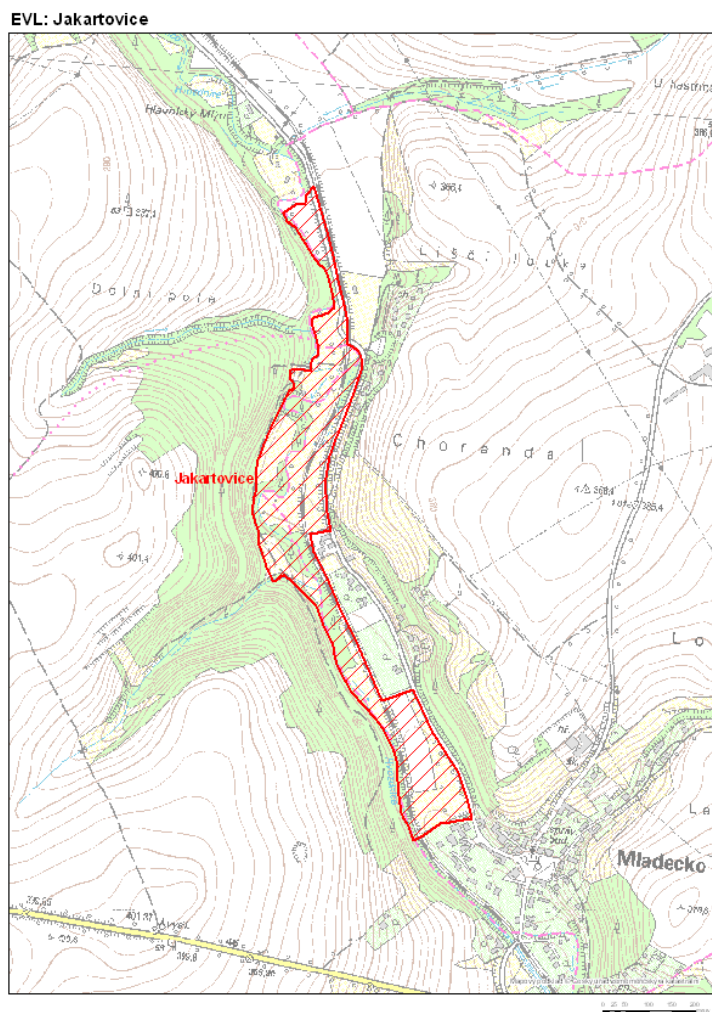
Karviná – karvinské rybníky – Lokalita o rozloze 14,6 ha se nachází na katastrálním území Koukolná a Staré město u Karviné (viz Obrázek 15), zájmová oblast je na mapě vyznačena červeně. Lokalita je významná, díky výskytu Pachníka hnědého (*Osmoderma eremita*). Tato lokalita je tvořena částmi hrází rybníků Lipový, Dubový a Olšový, spolu s výskytem starých listnatých dřevin, které jsou vhodným prostředím pro život již zmíněného Pachníka. (www.msk.cz)

Obrázek 15: Mapa EVL Karviná - rybníky (www.msk.cz)

Jakartovice – Oblast o rozloze 13,7477 ha (viz Obrázek 16) se nachází v katastrálním území Deštná, Jakartovice a Mladecko. Jedná se o významnou oblast a to díky výskytu Modráška bahenního (*Maculinea nausithous*), který je předmětem ochrany na tomto území. Oblast byla vyhlášena jako EVL v roce 2013 a je zaznamenána na mapě červeným ohraničením. Oblast je komplex psárkových podmáčených luk v nivě říčky Hvozdnice, meandrující tímto údolím. (www.msk.cz)

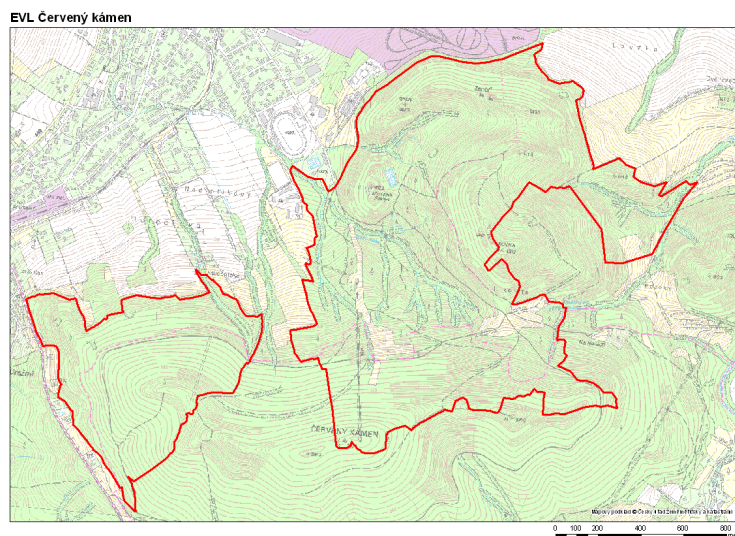

Obrázek 16: Mapa EVL Jakartovice (www.msk.cz)

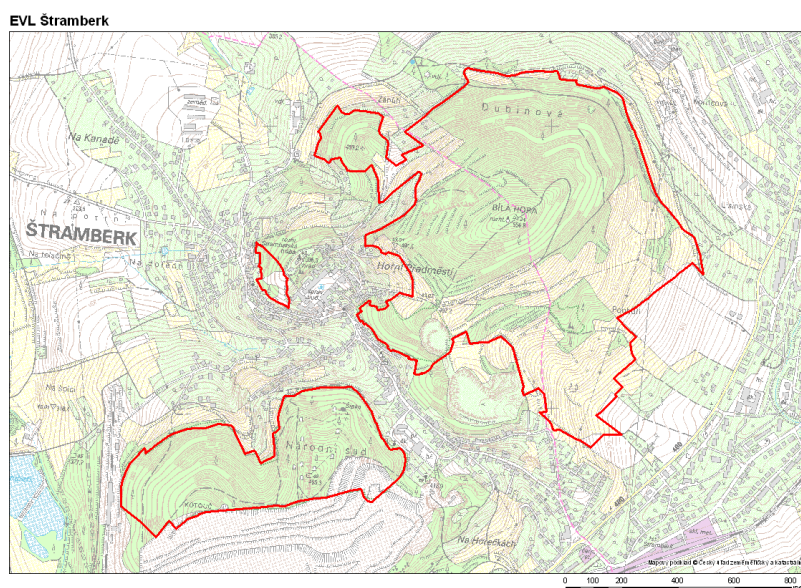
Červený kámen – Lokalita o rozloze 249,5555 ha se nachází na katastrálním území Kopřivnice, Lichnov u Nového Jičína, Vlčovice. Zájmová oblast je na mapě vtančena červeně (viz Obrázek 17) a předmětem ochrany v oblasti jsou Extenzivní sečené louky nížin až podhůří, petrifikující prameny s tvorbou pěnovce (*Cratoneurion*) a Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích. (www.msk.cz)

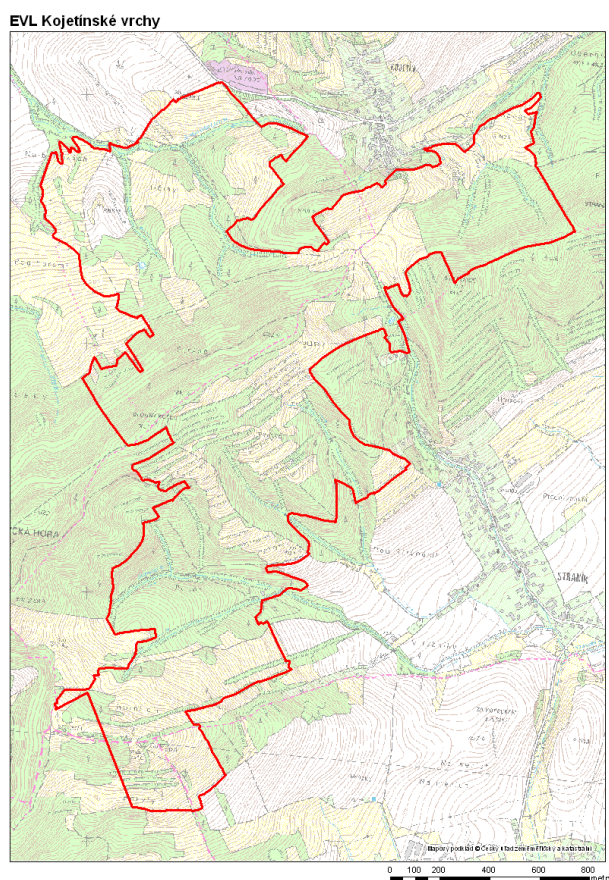
Obrázek 17: Mapa EVL Červený kámen (www.msk.cz)

Štramberk – Lokalita o rozloze 129,3575 ha se nachází na katastrálním území Kopřivnice, Štramberk, zájmová oblast je na mapě vyznačena červeně (viz Obrázek 18). Předmětem ochrany jsou zde vápnité nebo bazické skalní trávníky, panonské skalní trávníky polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích, význačná naleziště vstavačovitých, polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích, extenzivní sečené louky nížin až podhůří petrifikující prameny s tvorbou pěnoveců chasmodytická vegetace vápnitých skalnatých svahů a lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklicích. (www.msk.cz)

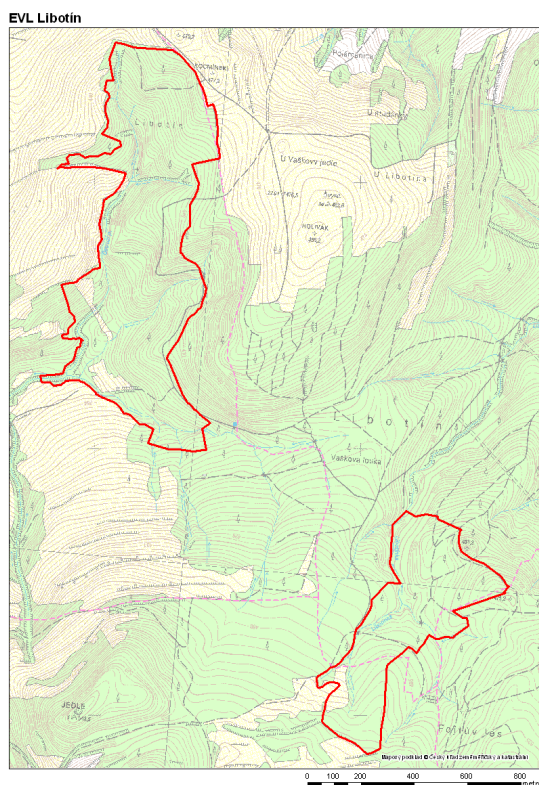
Obrázek 18: Mapa EVL Štramberk (www.msk.cz)

Kojetínské vrchy – Oblast o rozloze 252,7450 ha se nachází na katastrálním území Hostašovice, Janovice u Nového Jičína, Jasenice u Valašského Meziříčí, Jičína, Kojetín u Starého Jičína, Petřkovice u Starého Jičína, Straník v MSK a Jasenice u Valašského Meziříčí ZLK. Zájmové území je na mapě vyznačeno červeně (viz Obrázek 19) a předmětem ochrany na území jsou extenzivní sečené louky nížin až podhůří, bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* a dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*. (www.msk.cz)

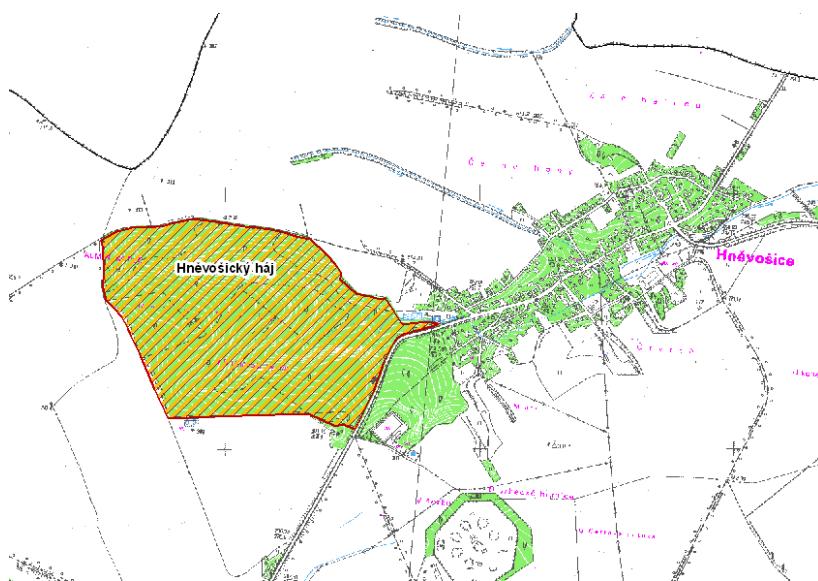
Obrázek 19: Mapa EVL Kojetínské vrchy (www.msk.cz)

Libotín – Lokalita o rozloze 78,4109 ha se nachází na katastrálním území Rybí, Ženklaava, Žilina u Nového Jičína, Životice u Nového Jičína. Zájmová oblast je na mapě vyznačena červeně (viz Obrázek 20) a předmětem ochrany v této oblasti jsou petrifikující prameny s tvorbou pěnoveců (*Cratoneurion*) a lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutiích a v roklích. (www.msk.cz)

Obrázek 20: Mapa EVL Libotín (www.msk.cz)

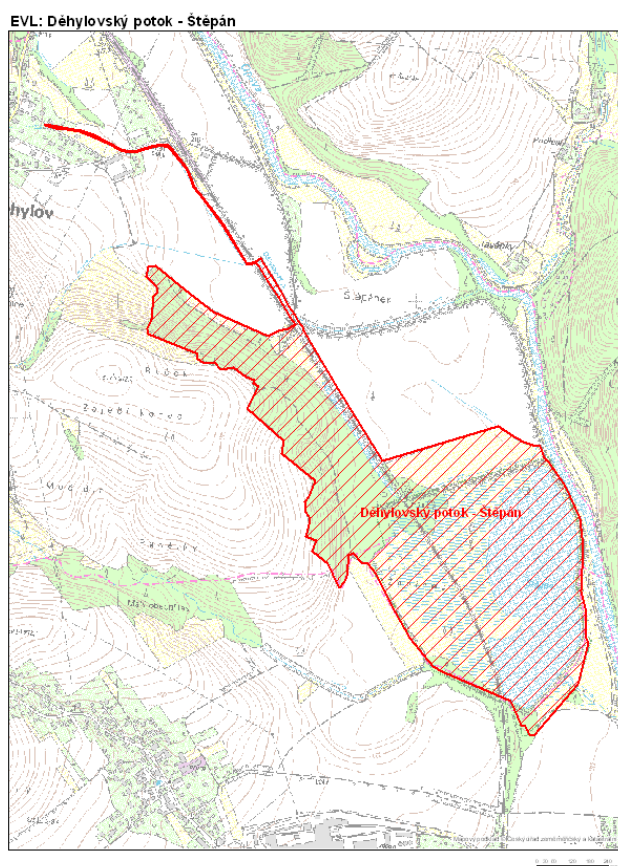
Hněvošický háj- Lokalita o rozloze 67.71 ha se nachází na katastrálním území Hněvošice, zájmová oblast je na mapě vyznačena červeným ohraničením (viz Obrázek 21). Oblast je významná, díky přirozené lipové doubravě s prvky karpatské květeny, refugium místní květeny, místní fauny lesů nižších poloh. (www.msk.cz)

Obrázek 21: Mapa EVL Hněvošický háj (www.msk.cz)

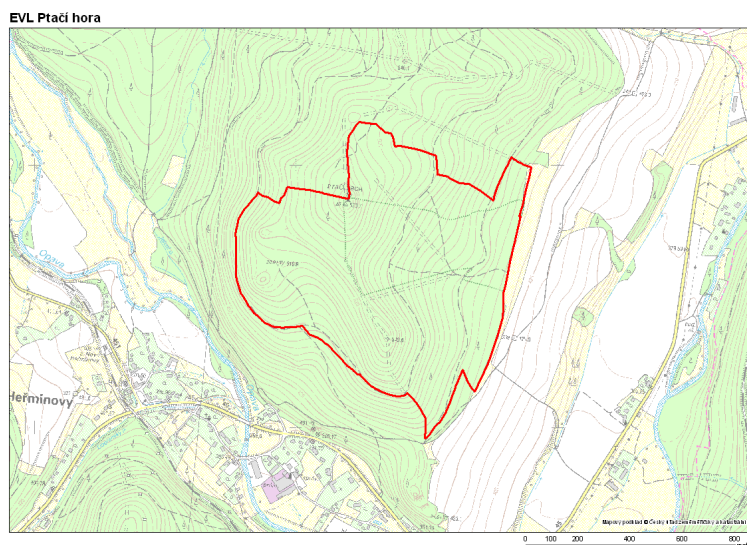

Děhylovský potok Štěpán – Lokalita o rozloze 18,1703 ha se nachází na katastrálním území Děhylov a Martinov ve Slezsku, zájmová oblast je na mapě vyznačena červeně (viz Obrázek 22). Oblast je významná díky výskytu, kuňky ohnivé (*Bombina bombina*), piskoře pruhovaného (*Misgurnus fossilis*) a vážce jasnoskvrnné (*Leucorrhinia pectoralis*). (www.msk.cz)

Obrázek 22: Mapa EVL Děhylovský potok - Štěpán (www.msk.cz)

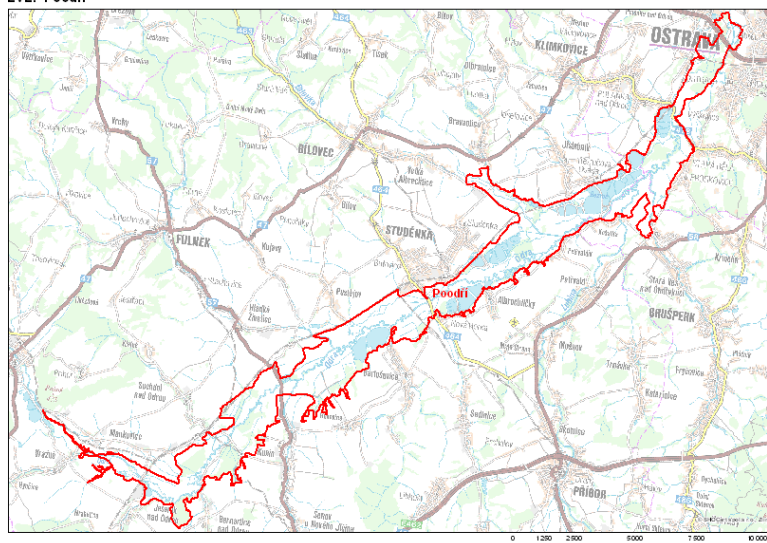
Ptačí hora – Lokalita o rozloze 76,2730 ha se nachází na katastrálním území Nové Heřminovy, zájmová oblast je na mapě vyznačena červeně (viz Obrázek 23). Oblast je významná díky bučinám asociace *Asperulo-Fagetum*. (www.msk.cz)

Obrázek 23: Mapa EVL Ptačí hora (www.msk.cz)

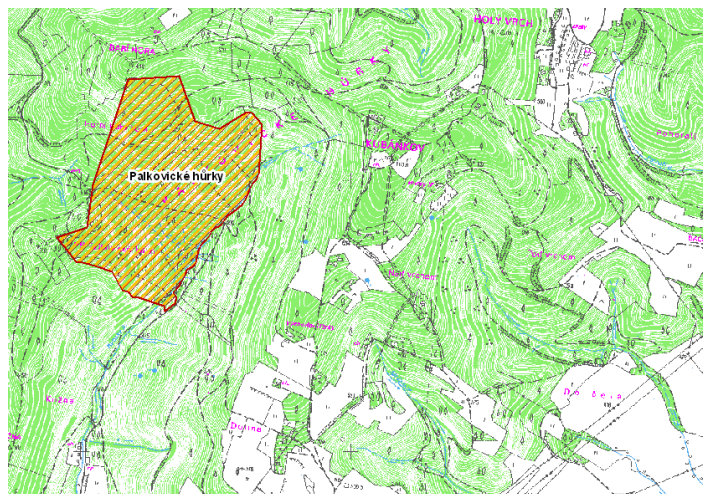
Poodří – Lokalita o rozloze 5235,0293 ha se nachází přes několik katastrálních území Albrechtický, Bartošovice, Bernartice nad Odrou, Bravantice, Butovice, Hladké Životice, Hukovice, Jeseník nad Odrou, Jistebník, Košatka nad Odrou, Kunín, Mankovice, Nová Horka, Odry, Petřvaldík, Polanka nad Odrou, Proskovice, Pustějov, Stará Bělá, Stará Ves nad Ondřejnicí, Studénka nad Odrou, Suchdol nad Odrou, Svinov, Šenov u Nového Jičína, Velké Albrechtice, Vražné u Oder, Výškovice u Ostravy, Zábřeh nad Odrou. Zájmová oblast je na mapě vyznačena červeně (viz Obrázek 24), toto území je velmi rozsáhlé a předmětem ochrany je zde hned několik bodů, mozaika zdejších společenstev vodních toků, lužních lesů, luk, rybníků, trvalých i periodických tůní a močálů zde vytváří ideální podmínky pro existenci mnoha ohrožených druhů živočichů i rostlin např. je zde zaznamenán výskyt svinutece tenkého (*Anisus vorticulus*), kuňky ohnivé (*Bombina bombina*), ohniváček černočárého (*Lycaena dispar*), páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*) atd. (www.msk.cz)

EVL: Poodří

Obrázek 24: Mapa EVL Poodří (www.msk.cz)

Pakovické hůrky – Lokalita o rozloze 34,94 ha se nachází na katastrálním území Sklenov a Rychaltice, zájmové území je označeno na mapě červeným ohrazením (viz Obrázek 25). Oblast je významná díky tomu, že se jedná o nejzachovalejší zbytky přírodně blízkého lesa v oblasti bukového vegetačního stupně Podbeskydského regionu. (www.msk.cz)

Obrázek 25: Mapa Pakovické hůrky (www.msk.cz)

Každá oblast je významná díky svému jedinečnému krajinnému rázu a možnosti existence druhů, které by se v jiném prostředí nemohly v poklidu vyvíjet.

5 Metodika tvorby a řízení projektů

Za účelem tvorby projektů byla vytvořena metodická příručka základy projektového řízení (Pokorná 2008), je nutno dodat, že příruček existuje několik, ale všechny obsahují přibližně stejné informace. Příručku, kterou jsme zvolily je dostupná na stránkách Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a jedná se o metodiku, kterou samotný kraj k projektování využívá.

Řízení projektů je časově ohraničená a ucelená sada činností a procesů, cílem je zavedení, vytvoření nebo změna něčeho konkrétního. Vytvoření projektu vyžaduje spolupráci různých profesí. Vždy hrozí riziko, že projekt nebude úspěšný, projekt je jedinečný a nikdy nevíme, co můžeme v jednotlivých etapách jeho řízení a vývoje očekávat. To je také pro projekt zásadní jeho jedinečnost a rizikovost, díky tomu se odlišuje od jiných činností v jednotlivých organizacích. (Pokorná 2008)

V každém projektu se pohybujeme ve třech rovinách. Můžeme tak říct, že je trojdimenzionální neboli troj imperativní. Projekt považujeme za úspěšný, pokud dosáhl požadovaných cílů ve všech třech fázích.

Projekt tedy musí být: **věcný** - zde definujeme, co se musí udělat a jak kvalitně,

časový - vytvoří se časový plán projektu,

nákladový- určí se finance potřebné ke zhotovení projekt
(Pokorná 2008)

5.1 Základy a cyklus projektového řízení

Od začátku až po konec projektu se snažíme plnit požadavky projektu, k tomu nám napomáhá tzv. projektový management, který je aplikací znalostí, schopností, nástrojů a technologií na aktivity projektu.

Toto členění je podle Mooze, Forsberga a Cottermana (2003), Rosenau (2007) popisuje projektový management, jako soubor pěti manažerských činností do kterých spadá definování projektových cílů, plánování, vedení, sledování a ukončení projektu.(Pokorná 2008)

Celý projekt se člení do pěti základních elementů:

Projektová komunikace - jedná se o efektivní dorozumívání jednotlivých účastníků projektu.

Týmová spolupráce – všichni se snaží v kladné spolupráci dosáhnout stanovených cílů.

Životní cyklus projektu – sled jednotlivých fází celého projektu.

10 technik a nástrojů řízení projektu

- zadání projektu a jeho koncept
- organizační struktury
- projektový tým
- metodika plánování projektů
- rizika a příležitosti
- průběžná projektová kontrola
- projektová přehlednost a průběžná informovanost
- okamžitý stav projektu
- opravná opatření, úprava odchylek
- manažerské styly řízení projektu a motivace projektového týmu. (Pokorná 2008)

Organizační závazek - V této části se zvolí manažer projektu, vymezí se finanční zdroje a zvolí se vhodné použití vhodné metody.

Následuje podrobnější popis jednotlivých fází projektového řízení. (Pokorná 2008) **Postup tvorby projektu**

Poster a Applegarth (2006) rozdělily celý cyklus projektového managementu do čtyř hlavních částí.

Popis projektu - po té, co se rozhodne o realizaci projektu, se musí provést podrobný popis daného projektu. Aby byl popis, co nejdůkladnější využívají se tyto

nástroje: SWOT analýza, díky této analýze můžeme v projektu detekovat silné a slabé stránky ale také příležitosti a hrozby spojené s projektem.

Určení cílů projektu, cíle projektů musí být jasně a přesně určeny.

Určení výsledků, pomáhá určit, jak bude vypadat výsledný stav projektu.

Určení zdrojů, určí se zdroje, které pomohou dosáhnout požadovaných výsledků. (Pokorná 2008)

Plánování projektu – Samotnému plánování projektu je třeba věnovat větší pozornost, jelikož se jedná o hlavní a nejdůležitější krok a také proto, že tato část bývá častou součástí při žádostech o grant. Formuláře pro grant jsou plány projektu v různé úrovni detailního rozpracování. Do jaké míry má být projektový plán rozpracován, určí poskytovatel grantu a také vše závisí na rozsáhlosti projektu a legislativě zabývající se programem podpory. Plánování zahrnuje zvažování alternativ a tvorbu plánů projektu (viz Tabulka 1). Rosenau (2007) popisuje v obecné rovině plánování jako znalost tří faktorů, kde nyní jsme, kam se chceme dostat a jakým způsobem se dostaneme tam, kde chceme být. (Pokorná 2008)

Tabulka 1: Přehled Klíčových procesů plánování projektu

Plánování struktury	tvorba písemné struktury je základem pro budoucí rozhodnutí
Definování struktury	rozdělení větších částí projektu na menší lépe říditelné části
Definování činností	identifikace určitých činností pro dosažení dílčího úkolu projektu
Určení činností	určení závislostí daných úkolů v rámci projektu
Odhad činností v čase	kvalifikovaný odhad jednotlivých činností
Harmonogram	určení činností a odhad jejich trvání
Plánování zdrojů	definování zdrojů, které budou v projektu nasazeny
Odhad nákladů	podle seznamu naplánovaných zdrojů se provede odhad všech nákladů
Rozpočet	rozložení všech nákladů podle jednotlivých činností
Tvorba plánu	tvorba pevného dokumentu obsahujícího výstupy plánovacího procesu

V procesu plánování je důležité, abychom si stanovily správné otázky a správně si na ně odpověděli. První důležitou otázkou je co se musí udělat, co chceme přesně

plánovat, tzn., že si určíme první dimenzi tojimperativu. Odpovědí dostaneme plán struktury projektu, jeden ze základních nástrojů plánování, řízení a kontroly projektu. Je to kostra, na kterou se vážou další plány. Při plánování struktury je nutné se držet stanovených cílů projektu a stanovených výsledků, které musí být tzv. SMART. SMART je zkratkou pro tyto termíny: S - Specifik (konkrétní), M – Measurable (měřitelný), A – Achievable (dosažitelný), R – Rewarding (užitečný) a T – Time-bound (dosažitelný v daném čase). Plán projektu se hierarchicky rozčlení do tzv. klíčových aktivit a pracovního balíku. Pracovní balík je tak jednotkou celé struktury plánu a je vždy souhrnem úkolů, které souvisí s dílčím výstupem projektu. Musí mít svého garanta a musí obsahovat měřitelné a ověřitelné výsledky. (Pokorná 2008)

Následuje otázka, jak to chceme udělat, tedy si popíšeme postup, kterým chceme dosáhnout vytyčeného cíle. Hlavním úkolem je tedy si znázornit konkrétní činnosti, jejich vazby a ukázat tak souhrnný přehled o projektu. Pro tento úkon slouží mnoho grafických technik, mezi základní patří Ganttův diagram a PERT diagram. Ganttův diagram je znázorněn vodorovnými úsečkami, které uvádějí časovou provázanost jednotlivých kroků daného projektu. Abych, mohly tento diagram správně sestavit, musíme si nejprve sestavit seznam všech činností, které jsou pro projekt důležité, a dále odhadneme zhruba časový průběh celého projektu. Všechny sepsané činnosti si sepíšeme pod sebe na vertikální osu a časové intervaly na osu horizontální. Jako poslední krok vykreslíme pro každou činnost úsečku v čase předpokládaného zahájení a ukončíme ji v čase předpokládaného ukončení. (Pokorná 2008)

PERT diagram neboli síťový diagram je graf logického sledu všech činností. PERT je zkratkou anglického názvu Programme Evaluation and Review Technology, jeho struktura je složitější než Ganttův diagram a používá se pro složitější projekty. Jeho sestavení je obdobné nejprve si stejně jako u předchozího diagramu musíme sepsat seznam všech činností nezbytných pro projekt navíc si je očíslovat a odhadnout jejich časový průběh. Dále čísla každé činnosti zapíšeme do kroužku a odhadnutý čas se zapíše nad šipku, která vede z kroužku dané činnosti. Nakonec společně probíhající činnosti znázorníme pomocí větvení. (Pokorná 2008)

Další důležitá otázka na kterou navazují poslední dvě je kdo a s kým chceme projekt vypracovat. Je důležité, abychom podle povahy cílů a stanovených postupů, určily potřebné znalosti, profesní zkušenosti a dovednosti, které jsou potřeba pro

stanovený projekt. K tomuto kroku se využívá Organizační diagram, který je popisem funkcí orgánů a členů řešitelského týmu. V této fázi už máme známé cíle projektu a jsou, známe i postupy k dosažení těchto cílů, známe tedy i jaké zkušenosti, dovednosti a profesní znalosti budeme potřebovat. Je důležité si naplánovat potřebné role a tyto místa pak obsadit vhodnými lidmi. Každý člen bude mít definovanou svou roli, kompetenci a povinnosti. Důležité je také předem určit kontrolní mechanismy a reporting. Jakmile si odpovíme na tyto tři otázky, ptáme se dále na kdy, tedy si stanovíme termín, do kterého chceme mít projekt uzavřen a za kolik tudíž řešíme otázku investic, které jsou možné do projektu vložit. (Pokorná 2008)

Většina metodik popisuje tyto otázky stejně či podobně a to nejen v české literatuře ale i v zahraniční. Joseph Heagney ve své metodice uvádí tyto otázky velmi podobně (viz Obrázek 26), kde definuje, že plánování jednoduše závisí na správných otázkách, ale na některé z nich bývá velice těžké odpovědět. Příkladem na úkoly, které nemají žádnou historii, jsou tedy prvními svého druhu, je těžké odpovědět, jak dlouho takový úkol může trvat. (Heagney Joseph 2012)

Obrázek 26: (Heagney Joseph 2012)

Časový plán nevznikne dříve, než bude stanoven odhad času, který bude projektový tým potřebovat ke splnění všech svých úkolů. Jednotky časového plánu se mohou vyjadřovat ve dnech, měsících i letech. Ve většině případů bývá čas stanoven

poskytovatelem dotací. V tomto případě musíme pak postupovat opačně, musíme uvažovat kolik úkolů, bude možné v tomto čase splnit. To nám pak udává i počet osob v projektovém týmu. Časový plán je pouhý odhad pokud se podobný projekt již nerealizoval, jsou odhady času dost nepřesné. (Pokorná 2008)

Poslední částí projektu je finanční plán, pro jeho sestavení je nutné zohlednit zdroje, které se dělí do čtyř skupin: - materiálový zdroj, lidský zdroj, finanční zdroj a čas.

Pro odhad využitých nákladů se používají různé metody. Při metodě ZDOLANAHORU (BOTTOM-UP) se využívá co nejvíce detailů a celý projekt se rozdělí na jednotlivé pracovní balíky, díky tomu se může provést přesnější odhad všech nákladů. Každý pracovní balík se rozpracuje na detailní popis všech úkolů a stanoví se, potřebné náklady pro každou činnost. Následně se provede propočet všech nákladů a stanoví se tak seznam nutných investic. Odhad všech nákladů tak dostaneme součtem jednotlivých odhadů z každého pracovního balíku. Metoda SHORA-DOLŮ (TOP-DOWN) je proces hrubého odhadu nákladů a provádí se při strukturování projektu na dílčí části. (Pokorná 2008)

Pokud se sestavuje rozpočet projektu, který usiluje o grant, musí se prověřit podmínky poskytovatele grantu a zohlednit uznatelné i neuznatelné investice.

1. **Realizace projektu** – pro realizaci projektu je důležité, abychom se drželi co nejvíce původního plánu. Realizace celého projektu zahrnuje tři body:
  - a) realizaci plánu, spolupráci se všemi členy týmu a součinnost se zadavatelem
  - b) kontrolu dosahování dílčích cílů projektu
  - c) sledování rizik a řešení vzniklých problémů

2. **Hodnocení projektu** – důležitá část celého projektu je hodnocení projektu, které se provádí i s ohledem na přípravu dalších projektů. Vývoj celého projektu začíná už od začátku realizace projektu, na konci je ale důležité

projednat a zhodnotit, zda bylo dosaženo požadovaných cílů, které jsme si stanovily na začátku. (Pokorná 2008)

5.2 Realizace projektu

Důležité je držet se původní projektové žádosti, kterou schválil poskytovatel dotace. Samotná realizace musí v obecné rovině zahrnovat realizaci plánu a práci s členy týmu, kontrolovat dosažení dílčích výsledků a ujistit se tak o správném postupu všech aktivit a řešit případné problémy.

Konkrétní rovina projektu pak zahrnuje realizaci aktivit, monitoring dosahování cílů, řešení nenadálých problémů, vedení, řízení a sledování popřípadě korekce odchylek od původního plánu. Řízení projektu má tři základní dimenze a to výstupy, termíny a náklady. (Pokorná 2008)

Zahájení projektu

U projektů, které jsou financovány granty či dotacemi jsou termíny stanoveny ve smlouvě či rozhodnutí o poskytnutí grantu nebo dotace. Termín je důležitý jelikož nám udává, kdy se mohou začít dotace či grant čerpat. Vše musí být dobře termínové i personálně zorganizováno, neboť vše má svůj vliv na nastavení pracovního klima projektového týmu a mezi projektovým týmem a cílovou skupinou. (Pokorná 2008)

Vedení projektového týmu

Jedná se o vysoce dynamický proces, probíhající v měnících se podmínkách a je realizován lidmi. Předpokladem pro úspěšnou realizaci jsou znalosti a dovednosti osob v projektovém týmu, podle těchto znalostí se rozdělí vhodné pozice v týmu.

Typické znaky projektového týmu: Krátkodobá struktura to znamená, že tým je složen pouze po dobu, kterou bude projekt trvat. Druhým znakem je, že tým je tzv. multifunkcionální, neboť je tým složen s osob s různými dovednostmi.

Zásady pro sestavení týmu:

- důkladné projednání jednotlivých členů celého týmu s jejich vedoucími

- definovat role a úkoly všech členů
- podrobně stanovit odpovědnosti všech členů
- určit garanty pracovních balíků
- zorganizovat počáteční setkání týmu
- respektovat mimo profesionálních dispozic i týmové role a psychologické dispozice
- nepodceňovat možnou rušivou roli některých členů týmu

V čele celého týmu je tzv. projektový manažer, který má odpovědnost za administrativní i finanční řízení projektu od samého začátku až po jeho konec.(Pokorná 2008)

Kontrola a monitoring projektu

Kontrola a monitoring má ujasnit informace o současném stavu celého projektu a poskytnout tak srovnání s vypracovaným plánem projektu a určit jeho odchylky, popřípadě eliminovat nežádoucí a nepředvídatelné události. Díky pravidelnému monitoringu je možné včas provést nápravná opatření v případě zjištění neshody. Monitoring provádíme na základě času, kdy sledujeme plnění všech projektových aktivit dle časového plánu, a na základě nákladů, kde sledujeme, kolik bylo již vynaloženo financí, dle odhadu nákladů nutných pro dokončení celého projektu. Velice důležité je při monitoringu sledovat kapacity projektového týmu, náklady, termíny a kvalitu.

Veškeré kontroly a monitoring, který se provádí, se zaznamenává formou pracovních výkazů, zprávami o činnostech členu týmu, dotazníky, zprávami o ukončování klíčových aktivit, přehledem čerpaní balíků, zprávami o ukončení pracovních balíků, etap projektu atd. U dlouhodobých projektů je povinnost poskytovat průběžně informace poskytovateli grantu. Jak často je nutné tyto informace předkládat stanoví poskytovatel grantu, ve smlouvě či příručce pro příjemce grantu. Jak mají tyto informace vypadat, také stanoví poskytovatel grantu.(Pokorná 2008)

Dokumentace projektu

Vedení projektové dokumentace má sedm základních doporučujících pravidel.

1. Zjistit souvislou a úplnou dokumentaci projektu
2. Dbát na formalizovanou podobu dokumentů, posílí se tím přehlednost dokumentů.
3. Systematicky zakládat dokumenty do projektové složky
4. Nespoléhat se pouze na elektronické dokumenty, při špatném zálohování může dojít ke ztrátě dat, zakládat proto i tištěnou verzi.
5. Všechny zainteresované osoby by měly předkládat pravidelné správy o své činnosti
6. Zajistit aby byly včas a řádně předkládány všechny dokumenty
7. Všichni pracovníci jsou povinni veškerá data aktualizovat a řádně o nich informovat. (Pokorná 2008)

Ukončení projektu

V konečné fázi se zpracuje a odevzdá závěrečná zpráva a zde je nutné si dobře naplánovat čas na řádnou archivaci a vyhodnocení celého projektu.

Musí zde proběhnout: kompletní administrativní ukončení celého projektu, archivace všech podkladů nezbytných pro projekt, příprava získaných a zpracovaných dat, modelů a podkladů, které se mohou následně použít, ekonomické vyhodnocení a celková analýza projektu, což bude sloužit jako zdroj dat pro přípravu budoucích podobných projektů, příprava dokumentace výstupů pro práci s veřejností.

V celém závěru se napíše závěrečná zpráva, která se předá poskytovateli dotace, součástí této zprávy je i konečné vyúčtování celého projektu. Závěrečnou zprávu začínáme zhotovovat co nejdříve, abychom byly schopni ji napsat, co nejlépe musíme paralelně sledovat odbornou část projektu. Díky tomu se ušetří spousta času v závěru projektu a bude tak příležitost pro dostatečné zaznamenání všech projektových aktivit. (Pokorná 2008)

6 Konkrétní příklady projektů pro tvorbu a obnovu biotopů v MSK

6.1 Projektová žádost

Jak by měla struktura a forma žádosti vypadat, závisí na poskytovateli dotace. V praxi se už jedná o formulář, který je již předepsán a náležitosti, které v něm jsou jasně dány jsou kontrolovány.

Typické náležitosti o grant: 1. Identifikace žadatele

2. Stručný popis projektu

3. Zdůvodnění potřeby projektu

4. Cíle projektu

5. Popis fází projektu

6. Kvantifikace výstupu projektu

7. Postupy řízení projektu

8. Projektový tým

9. Rozpočet

10. Přílohy

Tuto základní strukturu žádosti je možné použít v případě, že se nacházíme ve fázi přípravy projektu. (Pokorná 2008)

Moravskoslezský kraj jako předmět pro tuto diplomovou práci poskytl jednu ze svých vypracovaných žádostí k projektu implementace, která je již ve fázi fyzické realizace. Projektová žádost je zpracována a podaná elektronickou formou, která se provádí na příslušných webových stránkách MS2014+. Tyto žádosti je možné podávat až po vyhlášení výzev a otevření programového období. Projektová žádost poskytnutá MSK se bude oproti metodice Gabriely Pokorné lišit a to z důvodu že se nejedná o projekt ve fázi přípravy, ale už schválený projekt pro vyhlášenou výzvu.

Struktura žádosti v tomto případě má 12 bodů:

1. Identifikace projektu
2. Umístění
3. Harmonogram
4. Cílová skupina
5. Subjekty
6. Financování
7. Kategorie intervencí
8. CBA
9. Veřejné zakázky
10. Dokumenty
11. Podpis žádosti
12. Právní akt

Obsah poskytnuté projektové žádosti si shrneme pouze stručně. Žádost má rozsah 26 stran, takže si shrneme jen nejdůležitější informace, které žádost obsahuje. (Interní materiály poskytnuté krajem)

Prvním bodem je **identifikace projektu**. V tomto bodě je obsaženo identifikační číslo celého projektu (CZ.05.4.7.0.15_010.05568). Číslo a název výzvy obsahuje zkratku příslušného ministerstva číslo výzvy, o kterou prioritní osu se jedná a druh výzvy (05_15_010 MŽP_10. výzva, PO 4, SC 4.1, kolová). Dále je zmíněn celý název projektu (Implementace soustavy Natura 2000 v Moravskoslezském kraji, 2. Vlna) a anotace projektu, kde je stručně zmíněno o čem celý projekt pojednává (tyto informace budou zmíněny v popisu samotného projektu v kapitole 6.2 Operační program životní prostředí).

V tomto bodě při vyplňování elektronické formy jsou dále informace k Horizontálním principům a Indikátorům.

Horizontální principy - obsahují informace o tom, k čemu je či není projekt zaměřen (projekt není zaměřen na udržitelnou zaměstnanost žen a udržitelný postup žen v zaměstnání, projekt je zaměřen na zajištění ochrany evropsky významných lokalit a nastavení správné péče o tyto lokality zcela určitě odpovídá principům udržitelného rozvoje, ovšem v systému nelze nastavit, pokud indikátor nemá předponu ENVI).

Indikátory - zde jsou obsaženy informace k názvům jednotlivých ukazatelů (počet opatření k omezení nepůvodních druhů, celkový počet opatření pro podporu druhů a stanovišť, počet opatření k předcházení, minimalizaci a nápravě škod působených zvláště chráněnými druhy, celková plocha vytvořené návštěvnické infrastruktury, celkový počet opatření na podporu ZCHÚ a soustavy Natura 2000, počet chráněných území, pro které byly zpracovány podklady pro vyhlášení, péči, monitoring a hodnocení jejich stavu), dalším důležitým údajem je datum cílové hodnoty a definice indikátoru (tyto informace budou zmíněny v popisu samotného projektu v kapitole 6.2 Operační program životní prostředí).

Druhým bodem by měly být cíle projektu v poskytnuté žádosti, je to však harmonogram. Uvedená struktura je dle příslušných webových stránek pro vyplnění žádosti o dotaci. Při zpracování těchto dat následně dojde k jejich přeuspořádání. V našem případě využijeme informace z projektové žádosti poskytnuté MSK, ale struktury se budeme držet dle webových stránek.

Druhým bodem je tedy **umístění projektu**. Tento bod obsahuje pouze označení kraje, ve kterém se zájmové oblasti vyskytují a seznam měst v kterém se zájmové oblasti nachází.

Třetí bod **harmonogram** obsahuje tři hlavní údaje: předpokládané datum zahájení fyzické realizace (21. 3. 2016), dále skutečné datum zahájení fyzické realizace (není uvedeno) a třetí hlavní bod je předpokládané datum ukončení fyzické realizace (31. 5. 2016). Harmonogram obsahuje i rozpis úkonů, které mají být provedeny (Sběr dat: 15. 3. 2016 -30. 11. 2014, Označení EVL: 1. 4. 2016 - 31. 8. 2016, Projednání plánů a návrhů s vlastníky: 1. 12. 2016 - 31. 7. 2017, Geodetické práce: 1. 8. 2017 - 31. 10. 2017, Vyhlášení ZChÚ: 1. 11. 2017 - 2. 2. 2018, Označení ZChÚ: 1. 8. 2017 - 2. 2. 2018)

Čtvrtým bodem jsou **cílové skupiny**. Tento bod obsahuje pouze dva údaje a to kdo je cílovou skupinou. V tomto případě jsou to orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000, tedy vlastníci a nájemci pozemků.

Druhý údaj je popis cílové skupiny, který obsahuje stejné informace jako předchozí bod a je navíc rozšířen o další skupiny, tedy obyvatele a návštěvníci MSK, turisté, různé zájmové skupiny- široká odborná i laická veřejnost.

Pátým bodem jsou **subjekty projektu**, kde se uvádí typ subjektu (žadatel/příjemce). Dále se uvádí název subjektu (Moravskoslezský kraj), kód státu (CZE), IČO, právní forma (Kraj), zda je subjekt právnickou osobou (Ano) a typ plátce DPH. Podle toho kdo žádost podává, se vyplňují další informace jako jméno, příjmení, datum narození atd. Tyto informace v naší žádosti však nejsou uvedeny.

Šestý bod je **financování**. V tomto bodě je uveden roční rozpočet ve dvou tabulkách v první tabulce je rozpočet ve výdajích za celý rok (viz

Tabulka 2) a druhá tabulka (viz Tabulka 3) obsahuje údaje o financování v jednotlivých letech.

Tabulka 2: Roční vyúčtování

Kod	Název	Částka celkem	Pocento
1	Celkové výdaje	1 711 182,00	100
1.1	Celkové způsobilé výdaje	1 711 182,00	100
1.1.2	Celkové způsobilé výdaje - neinvestiční	1 711 182,00	100
1.1.2.1	DPH	296 982,00	17,36
1.1.2.3	Projektová příprava	1 414 200,00	82,64

Tabulka 3: Roční vyúčtování v jednotlivých letech

Kód	1.Rok	2.Rok	3.Rok	4.Rok	5.Rok	6.Rok	7.Rok	8.Rok	9.Rok	10.Rok	Částka celkem	Procento
1	907 984,00	350 900,00	452 298,00	0,00		0,00		0,00		0,00	1 711 182,00	100
1.1	907 984,00	350 900,00	452 298,00	0,00		0,00		0,00		0,00	1 711 182,00	100
1.1.2	907 984,00	350 900,00	452 298,00	0,00		0,00		0,00		0,00	1 711 182,00	100
1.1.2.1	157 584,00	60 900,00	78 498,00	0,00		0,00		0,00		0,00	296 982,00	17,36
1.1.2.3	750 400	290 000	373 800	0,00		0,00		0,00		0,00	1 414 200	82,64

.3	,00	,00	,00	0,00
----	-----	-----	-----	------

Přehled zdrojů financování obsahuje údaje, které jsou obsaženy v tabulkách v bodech, kde jsou jednotlivé částky rozepsány dle zdrojů financování. Posledním údajem je finanční plán, který obsahuje informace o pořadí finančního plánu. V našem případě máme pořadí tři. V každém je datum předložení plánu vyúčtování a informace o tom, zda je platba závěrečná ano či ne.

Příklad:

Pořadí finančního plánu: 1

Datum předložení: 31. 5. 2016

Záloha - plán: 0,00

Vyúčtování - plán: 907 984,00

Vyúčtování - Investice: 0,00

Vyúčtování - Neinvestice: 907 984,00

Vyúčtování – plán očištěná o příjmy: 0,00

Závěrečná platba: Ne

Sedmým bodem v žádosti je **kategorie intervencí**. Tento bod obsahuje údaje o oblasti intervence, kde jsou data o názvu oblasti (ochrana, obnova a udržitelné využívání lokalit sítě), specifický cíl (zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území), procentuální podíl a indikativní alokace (100%, 1 454 504,70). Dalším údajem je tematický cíl, v kterém jsou obsaženy data o názvu tematického cíle (zachování a ochrana životního prostředí a podpora), specifický cíl (zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území) opět procentní podíl a indikativní alokaci (100%, 1 454 504,70), forma financování (nevratný grant), typ území (velké městské oblast, malé městské oblasti, venkovské oblasti), a lokalizaci (Moravskoslezský kraj, Česká republika).

Osmý bodem je **CBA**. K tomuto bodu nejsou v předmětné žádosti žádné informace. Jedná se o údaje k analýze nákladů a přínosů.

V devátém bodě zvaném **veřejné zakázky** jsou informace ke stavu zakázky (plánovaná), pracovní název veřejné zakázky, které jsou celkem tři a specifikace druhu zadavatele (zpracování inventarizačních průzkumů a plánů péče specifikace veřejný, zpracování geodetických podkladů specifikace plánovaný, označení EVL a ZCHÚ specifikace plánovaný), předpokládané datum veřejné zakázky (2. 11. 2015, 11. 1. 2016, 1. 12. 2015) a předpokládané datum ukončení veřejné zakázky (29. 2. 2016, 29. 4. 2016, 31. 3. 2016). Tento bod obsahuje i mnoho dalších informací (číslo smlouvy, výše DPH, Měna atd.), ale v předmětné žádosti nejsou vyplněny.

Desátým bodem jsou **dokumenty**. V tomto bodě jsou informace o názvech příslušných dokumentů (doklad, kterým je určena osoba pověřená jednáním se SFŽP, doklad o jmenování či volbě statutárního zástupce žadatele a o způsobu jednání žadatele, aktuální prohlášení o plátcovství DPH, projektová dokumentace specifikující navržené aktivity, čestné prohlášení o schopnosti prokázat zajištění vlastních zdrojů žadatele, aktuální výpis z katastru nemovitostí a snímek katastrální mapy, smlouva o běžném účtu u ČNB, smlouva o běžném účtu u ČS spořitelny), dále informace o tom zda jsou tyto dokumenty doloženy, datum vložení (30. 9. 2015) a kdo dokument zadával.

Jedenáctý a dvanáctý bod **podpis a právní akt** v dokumentu dodaný krajem není doplněn. (Interní materiály poskytnuté krajem)

6.2 Operační program Životní prostředí

Jak jsem se již zmínila, hlavním cílem operačního programu je ochrana a zajištění kvalitního prostředí pro život obyvatel ČR, podpora nejefektivnějšího využití zdrojů a eliminace negativních dopadů lidské činnosti na ŽP a zmírňování dopadů změn klimatu.

Na základě analýz současného vývoje bylo stanoveno celkem 5 priorit:

1. Zlepšení kvality vod a snižování rizika povodní
2. Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech
3. Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika
4. Ochrana a péče o přírodu a krajinu

5. Energetické úspory (Ministerstvo ŽP 2014)

Hlavním předmětem práce je bod č. 4, Ochrana a péče o přírodu a krajinu. Ochrana a péče o přírodu a krajinu (jak bylo již řečeno v předchozích kapitolách) má tři hlavní cíle, neboli projekty a jeden doplňkový projekt **Implementace**. Projekt na ochranu Pachníka Hnědého (*Osmoderma eremita*) – tvorba biotopů v evropsky významných lokalitách, obnova vodních biotopů pro obojživelníky a projekt obnova, která se týká likvidací náletových a invazivních dřevin ve vybraných EVL a přisev kravce totenu (*Sanguisorba officinalis*) do lučních porostů a projekt Implementace soustavy Natura 2000 v Moravskoslezském kraji. (Ministerstvo ŽP 2014)

Prioritní osa č. 4 se řídí dle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 1301/2013, čl. 5 odst. 6 písm. d. Prioritní osa je dále členěná na specifické cíle:

Specifický cíl 1. Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území. Hlavním cílem tohoto bodu bude zajištění péče o předměty ochrany na národně významných chráněných územích, které jsou stanoveny aktuálními plány péče v územích Natura 2000. Důležitým krokem, který je nutno v těchto významných oblastech usměrnit jejich rekreační využití a omezit tímto krokem negativní vlivy návštěvnosti. Na tento krok navazuje i nutnost důkladně informovat veřejnost o významu ochrany daných území.

Všechny zvolené aktivity vedou k naplnění všech priorit, které jsou v souladu se strategickými prioritami ochrany soustavy Natura 2000. Podle prioritního rámce pro Naturu 2000 v ČR, pokrývají všechna stanovená klíčová opatření a byla tak identifikována jako vhodná k financování z EFRR. Pro tento bod bylo z celkové alokace prioritní osy 4 vyčleněno 30%. (Ministerstvo ŽP 2014)

Stav, který by měl být dosažen do roku 2020:

- stav populací vzácných a ohrožených druhů i přírodních stanovišť se zlepší; jsou zavedeny požadavky vyplývající z legislativy ES a mezinárodních úmluv
- zavedení soustavy Natura 2000 je hotová
- pro dostatečné informace k ochraně těchto stanovišť jsou vytvořeny podmínky pro dochování přírodních hodnot

- návštěvnost v chráněných územích je na únosné míře ve vztahu k předmětům ochrany a informovanosti návštěvníků

Specifický cíl 2. Posílit biodiverzitu. Tento bod vychází z požadavků EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020. Hlavním cílem tedy tohoto bodu je zastavit snižování biologické rozmanitosti a degradaci ekosystémových složek. Další hlavní cíl vyplývá ze Státní politiky ŽP ČR 2012-2020, která má za cíl zachovat přírodní a krajinné hodnoty. Podle nově zavedené legislativy EU je nutné také sledovat invazní druhy a věnovat pozornost prevenci proti jejich šíření a k tomu patří i vyhodnocení jednotlivých rizik těchto druhů. Pokud tyto druhy ovlivňují, utlačují, či hubí původní druhy, je nutné jejich šíření regulovat. Pro tento bod bylo vyčleněno z celkové alokace prioritní osy 4, 10%. (Ministerstvo ŽP 2014)

Stav, který má být dosažen k roku 2020:

- stav populací vzácných a ohrožených druhů i přírodních stanovišť se zlepší a jsou implementovány požadavky, které vyplývající z legislativy ES a mezinárodních úmluv

- vytvoří se podmínky pro dochování přírodních hodnot, společně s dostatečnými informacemi pro jejich ochranu

- jsou vytvořeny podmínky pro přežití druhů v silně antropogenně ovlivněném prostředí

- jsou již aplikována opatření k prevenci a minimalizaci škod působených zvláště chráněnými druhy živočichů a nepůvodními druhy

- je zaznamenán výskyt a cesty šíření a omezen výskyt invazních druhů, které ohrožují biodiverzitu. (Ministerstvo ŽP 2014)

Specifický cíl 3. Posílit přirozené funkce krajiny. Cílem je naplnění Státní politiky ŽP ČR 2012-2020, mezi které patří také zvýšení ekologické stability krajiny a obnovení vodního režimu krajiny. Vzhledem ke měnícímu se klimatu zohledňuje i základní principy, které navrhuje strategii přizpůsobování těmto změnám v našich podmínkách. Ke klíčovým opatřením se v tomto bodě řadí ekosystémově založené adaptace, udržování konektivity a propustnosti krajiny, zachování a obnovu cenných biotopů a

ekosystémových funkcí. Na opatření v tomto bodě je z celkové alokace prioritní osy 4 vyčleněno 40%. (Ministerstvo ŽP 2014)

Stav, který má být dosažen k roku 2020:

- zlepšení vodního režimu krajiny – zpomalení povrchového odtoku vody, zvýšení přirozené retenční schopnosti krajiny, a tím i snížení ohroženosti půd erozí

- zlepšení propojenosti a migrační prostupnosti krajiny zajištěním migrační prostupnosti terestrických migračních bariér a vodních toků, dále realizací rybích přechodů a omezení úmrtnosti živočichů a to vlivem vodních elektráren; a nakonec neklesá rozloha ekosystémů trvale vázajících uhlík z atmosféry, ale probíhá jejich postupná obnova

- je ustálená plocha vymezeného ÚSES v souladu s územně plánovací dokumentací se zajištěním provázanosti jednotlivých částí

- je zvýšena plocha obnovených i nově založených přírodních krajinných prvků s tím, že je i zvýšena adaptabilita krajiny a ekosystému s ohledem na klimatickou změnu. (Ministerstvo ŽP 2014)

Specifický cíl 4. Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech. Opět vychází ze strategie požadavků EU a státní politiky ŽP ČR 2012-2020 a mezi hlavní cíle tohoto bodu patří i zlepšení kvality prostředí v sídlech. Zároveň navazuje na Aktualizovaný státní program ochrany přírody a krajiny.

Tento program ukládá zajištění vyšší kvality života v sídlech zapojením přírodních, nebo přírodně blízkých prvků do struktury sídel společně se strategií přizpůsobování se změnám našeho klimatu, tzn. zajistit udržitelné hospodaření s vodou a funkčně propojit systémy ploch, kde převažují přírodní složky, které tvoří systém sídelní zeleně. Na opatření v tomto bodě bylo z celkové alokace prioritní osy 4 vyčleněno 20%. (Ministerstvo ŽP 2014)

Stav, který má být dosažen k roku 2020:

- posílení biodiverzity a ekologické stability sídelní krajiny vytvořením funkčních systémů sídelní zeleně pomocí autochtonních nebo ekologicky stabilních druhů, dále vodních ploch a zlepšení ekosystémových funkcí v sídlech

Diplomová práce

- zlepšení vodního režimu v sídelní krajině pomocí realizace přírodě blízkých prvků.

Tyto projekty můžeme zařadit do prvních tří specifických cílů v prioritní ose č. 4, která je předmětem práce. Harmonogram výzev je sestaven pro každou prioritní osu. Pro náš případ je vyhlášeno deset termínů výzev (viz Tabulka 4).

Finanční prostředky, které budou poskytnuty EU jsou pro tyto body ve výši 4,11 mld. EUR a ze spolufinancování z národních zdrojů 0,5 mld. EUR. (Ministerstvo ŽP 2014)

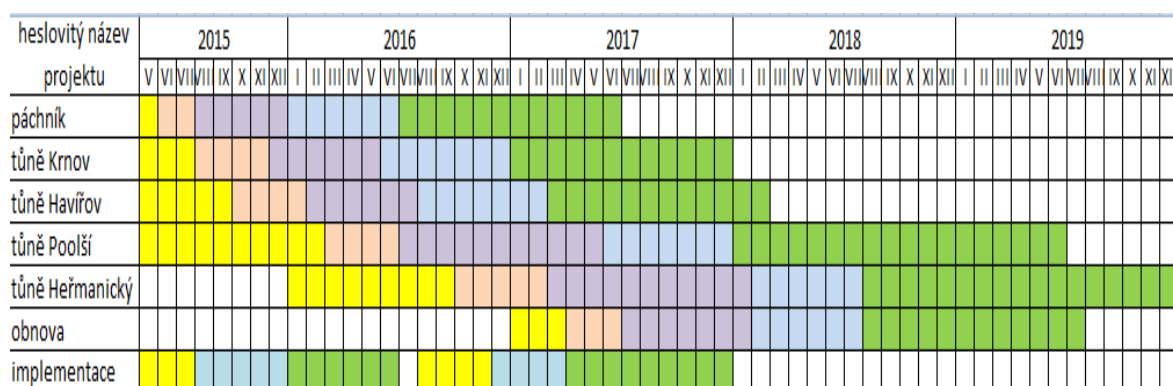
Tabulka 4: Harmonogram výzev

Bod v prioritní ose	cílové skupiny	Vyhlášení výzvy	Příjem žádostí	Konec příjmu
4.1 Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000	19. 6. 2015	14. 8. 2015	31. 12. 2016
	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000, vlastníci a nájemci pozemků.	30. 5. 2016	30. 5. 2016	31. 12. 2017
	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000, vlastníci a nájemci pozemků.	30. 3. 2016	30. 3. 2016	31. 5. 2016
4.2 Posílit biodiverzitu	vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny	30. 3. 2016	30. 3. 2016	31. 5. 2016
4.3 Posílit přirozené funkce krajiny	vlastníci a správci pozemků, správci povodí a správci vodních toků	19. 6. 2015	14. 8. 2015	31. 12. 2016
	vlastníci a správci pozemků, správci povodí a správci vodních toků	19. 6. 2015	14. 8. 2015	31. 12. 2017
	vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků.	30. 3. 2016	30. 3. 2016	31. 5. 2016
	vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků.	15. 8. 2016	15. 8. 2016	17. 10. 2016

Diplomová práce

4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků	30. 3. 2016	30. 3. 2016	30. 5. 2016
	orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků	15. 8. 2016	15. 8. 2016	17. 10. 2016

Pro projekty v předmětu této práce je sestaven harmonogram jednotlivých operací daných projektů v letech a v měsících. Žlutým značením je znázorněna doba zahájení přípravy zadání. Běžovou barvou výběru zhotovitele projektové dokumentace. Fialově je vyznačená doba tvorby projektové dokumentace. Modře výběr zhotovitele a zeleně realizace projektu. (Interní materiály poskytnuté krajem)

Obrázek 27: Harmonogram operací pro jednotlivé projekty (Interní materiály poskytnuté krajem)

Následující podkapitola je zaměřená již přímo na konkrétní projekty, které kraj hodlá realizovat a v současné době zpracovává příslušné podklady k jejich realizaci.

6.2.1 Projekt obnova biotopů Pachníka hnědého

Obrázek 28: Pachník hnědý (*Osmoderma eremita*), Foto: Pavel Blažek 2006

Pachník Hnědý (*Osmoderma eremita*)(viz Obrázek 28) z čeledi zlatohlávkovitých je saproxylofág, který osidluje dutiny solitérních stromů, či alejí. Vyskytuje se hlavně na dvou typech stanovišť. Jedná se o porosty klasifikované jako listnaté lesy a dalším typem jsou staré parky a aleje. Pachník hnědý se v současné době řadí mezi silně ohrožený druh podle vyhlášky č. 395/992 Sb. příčinou je především odstraňování starých stromů, ale také vypalování a sanace dutin stromů. Každý typ stanoviště, ve kterém se Pachník vyskytuje, vyžaduje odlišný druh péče o území. U lesních porostů je důležité zamezit nebo usměrnit lesní hospodaření a zachovat tak stojící dutinové i mrtvé stromy. V případě alejí a parků je nutné zabránit odstraňování dutinových stromů. V případě nutného zásahu z bezpečnostních příčin je důležité, aby skácené dutinové stromy byly ponechány alespoň jednu sezonu na místě nedaleko místa výskytu popřípadě na jiném blízkém vhodném místě. V takovém případě je nutný odborný posudek a doporučení k přesnému postupu. (www.biomonitoring.cz)

Pro zachování Pachníka Hnědého na našem území vznikl projekt Pachník, který má za cíl vytvořit biotop Pachníka Hnědého na evropsky významných lokalitách. Projekt je zaměřen celkem na 6 oblastí: EVL Hukvaldy, EVL Šilheřovice, EVL Paskov, EVL Niva Olše - Věrnovice, EVL Hraniční meandry Odry a EVL Karviná rybníky. Má 4 opatření, díky kterým do budoucna bude zajištěn souvislý výskyt Pachníka hnědého na jednotlivých evropsky významných lokalitách. Na těchto lokalitách bude provedena výsadba listnatých stromů, které nahradí nynější staré a dožívající stromy osídlené Pachníkem hnědým, bezpečnostní řez stromů starých listnatých stromů, likvidace

invazní, náletové či nevyhovující vegetace v místech, kde by ohrožovala či znemožňovala založení nové výsadby a vytvoření tzv. broukovišť. V tomto projektu se plánuje vysadit celkem 436 ks stromů, dále se plánuje ošetřit 225 ks stromů, které by mohly představovat vhodné prostředí pro tento druh. 30,6 ha představuje plocha, ze které bude odstraněna nevhodná vegetace a vytvoření tzv. broukovišť budou 3 ks. (Interní materiály poskytnuté MSK)

EVL Hukvaldy

Hlavním cílem v oblasti Hukvaldy je ochrana Pachníka Hnědého (*Osmoderma eremita*) a tím i ochrana starých stromů, hlavně listnatých dřevin, v kterých se vyskytují dutiny a dřeviny rostoucí solitérně a v řídkolesí, tedy dřeviny ideální pro výskyt tohoto ohroženého brouka (viz Obrázek 29). Většina stromů se soustředí na lesní ploše, ale mimo lesní vegetaci.

Předmětem projektu je výsadba dřevin, kácení náletu a likvidace invazivních rostlin pokud jsou na místě určeném pro výsadbu stromů a ošetření dřevin vhodných pro osídlení Pachníkem. V plánu je výsadba 60 ks listnatých dřevin a to zejména lípy velkolisté (*Tilia platyphyllos*) i malolisté (*Tilia cordata*) a dubu letního (*Quercus robur*). Dále ošetření celkem 100 ks dřevin zajištěním jejich stability a kácení dřevin. Celkový odhad předpokládaných nákladů, je 2 133 000 Kč (viz

Tabulka 5). (Interní materiály poskytnuté MSK)

Obrázek 29: Ukázka vhodných dřevin pro osídlení Pachníkem hnědým, Foto: Petra Dočkalová 2016

Tabulka 5: Předpokládané náklady pro EVL Hukvaldy

Druh zásahu a odhad množství	Předpokládané náklady (Kč)
vyhotovení geometrického plánu včetně vytyčovacíh prací cca 7700 m	924.000,-
výroba a instalace označníků 35 ks	175.000,-
výroba a instalace zákazových tabulek cca 50 ks	25.000,-
výroba a instalace informačního panelu 5 ks	60.000,-
inventarizační dendrologický monitoring 1x	50.000,-
inventarizační entomologický monitoring 3x	225.000,-
kácení dřevin v dílčích plochách 2, 4 a 5	500.000,-
výsadba stromků s obvodem kmene 10-12 cm (3000 Kč/ks)	174.000,-
Celkem předpokládané vynaložené finance (Kč)	2.133.000,-

(Interní materiály poskytnuté MSK)

EVL Šilheřovice

Jako u EVL Hukvaldy je i v této oblasti hlavním cílem ochrana Pachníka hnědého. Projekt se vztahuje především na oblast zámeckého parku (viz Obrázek 30) a alej. Předmětem projektu je také výsadba dřevin a ošetření dřevin, které může Pachník hnědý osídlovat. V samotném parku je v plánu vysadit celkem 200 ks dubu letního (*Quercus robur*) a lípy velkolisté (*Tilia platyphyllos*) společně s ošetření 50 ks dřevin udržovacím řezem a zvýšením jejich stability. V oblasti aleje je celkem plánováno vysadit 23 ks lípy velkolisté o obvodu kmene 20-25 cm provést likvidaci křovin a zlatobýlu (*Solidago sp.*) a zastřešit celkem 3 dutiny. Likvidace těchto rostlin je důležitá kvůli realizaci svazových míst a ponechání padlých dřevin v parku a alejích. Celkový odhad předpokládaných nákladů je 9.989.000 Kč (viz

Tabulka 6). (Interní materiály poskytnuté MSK)

Obrázek 30: Šilheřovický park, Foto: Dočkalová Petra 2015

Tabulka 6: Předpokládané náklady pro EVL Šilheřovice

Druh zásahu a odhad množství	Předpokládané náklady v Kč
zhotovení geometrického plánu a vytyčovací prací cca 22000 m	2.904.000,-
výroba a instalace označníků 16 ks	80.000,-
výroba a instalace informačního panelu 5 ks	60.000,-
výroba a instalace zákazových tabulek cca 50 ks	25.000,-

inventarizační průzkum entomologický (monitoring) 3x	150.000,-
inventarizační průzkum dendrologický (monitoring) 1x	150.000,-
inventarizační průzkum a mapování invazních druhů rostlin 2x	40.000,-
likvidace invazních druhů rostlin	500.000,-
výsadba solitérních alejových stromů	900.000,-
údržba dřevin v rámci aleje I, II, III, OP	1.000.000, -
realizace svozového místa a deponií	80.000,-
výsadba dřevin a údržba stromového patra zámeckého parku	4.000.000, -
Celkem předpokládané vynaložené finance	9.989.000,-

EVL Karviná rybníky

Jedná se o třetí zájmovou oblast (viz Obrázek 31), ve které je předmětem ochrany pachník hnědý. V oblasti se bude provádět likvidace invazivních dřevin, hlavně javoru jasanolistého, výsadba 70 ks dubu letního (*Quercus robur*) a instalace tabulek upozorňující na vstup jen na vlastní nebezpečí díky možnému riziku pádu větví a v poslední řadě vyřezávání podrostu náletových dřevin s cílem solitérizace vzrostlých dubů a oslunění jejich kmenů. Celkové náklady na projekt jsou odhadnuty na 1 452 500 Kč (viz Tabulka 7). (Interní materiály poskytnuté MSK)

Obrázek 31: EVL Karviná rybníky www.msk.cz

Tabulka 7: Předpokládané náklady pro EVL Karviná Rybníky

Diplomová práce

Druh zásahu a odhad množství	Předpokládané náklady v Kč
vyhotovení geometrického plánu včetně vytyčovacích prací cca 8300 m	996.000,-
výroba a instalace označníků 13ks	65.000,-
výroba a instalace zákazových tabulek cca 13 ks	6.500,-
inventarizační průzkum entomologický (monitoring) 2x	80.000,-
zmapování javoru jasanolistého	10 000,-
výsadba solitérních alejových stromů cca 70 ks (3000 Kč/ks)	210.000,-
likvidace javoru jasanolistého*	15.000,-
Jednorázové zásahy celkem (Kč)	1.382.500,-
Opakované zásahy	70.000,-
Náklady celkem	1.452.500,-

EVL Paskov

V EVL Paskov (viz Obrázek 32) je stejně jako v předešlých oblastech předmětem ochrany Pachník hnědý. V oblasti jsou naplánované celkem čtyři zásahy: likvidace invazivních druhů rostlin, největší pozornost v tomto směru se zde věnuje křídlatce japonské, dále se zde budou zakládat svazové deponace dutých kmenů, výsadba již odrostlých alejových solitérních dřevin a to především dubu letních (*Quercus robur*), líp srdčitých (*Tilia cordata*) a jilmů (*Ulmus sp.*) a v posledním bodě se v oblasti nainstalují malé informační tabulky, které mají za úkol informovat návštěvníky o možném riziku pádu stromu či větví. (Interní materiály poskytnuté MSK)

Obrázek 32: EVL Paskov přírodně krajinářské úpravy parku (www.frydek-mistek.cz)

V oblasti se ošetří celkem 102 ks dřevin, vysadí se cca 20 ks dubu a líp, bude provedeno odstranění 37 ks dřevin, z toho 18 ks jsou jehličnany a dojde k odstranění celkem 50 744 m² náletových a invazivních rostlin. V oblasti budou vytvořena i tzv. broukoviště. Celkové orientační náklady na projekt jsou 1 479 000 Kč (viz

Tabulka 8).

Tabulka 8: Předpokládané náklady pro EVL Paskov

Druh zásahu a odhad množství	Předpokládané náklady v Kč
vyhotovení geometrického plánu včetně vytyčovacích prací cca 2200 m	265.000,-
výroba a instalace označnicků 4ks	20.000,-

Diplomová práce

výroba a instalace informačního panelu 2 ks	24.000,-
výroba a instalace zákazových tabulek cca 20 ks	10.000,-
inventarizační průzkum entomologický 3x	100.000,-
inventarizační průzkum dendrologický 1x	100.000,-
inventarizační průzkum a mapování invazních druhů rostlin 2x	30.000,-
likvidace invazních druhů rostlin – křídlatek	80.000,-
výsadba solitérních alejových stromů na zámecké louce cca 20 ks	100.000,-
realizace svozového místa a deponií	50.000,-
údržba a ošetřování stromů	700.000,-
Celkové náklady	1.479.000,-

(Interní materiály poskytnuté MSK)

EVL Hraniční meandry Odry

Předmětem ochrany v oblasti (viz Obrázek 33) mimo jiné je ochrana Pachníka hnědého (*Osmoderma eremita*) a vytvoření vhodného biotopů pro tento druh. V oblasti je v plánu vysadit zhruba 28 ks dubu letního (*Quercus robur*) s maximální výškou 3-5m a obvodem kmene 10-12 cm. Dalším krokem bude likvidace a kácení invazivních a náletových rostlin a dřevin a v poslední řadě ošetření dřevin v hodných k osídlení pachníkem hnědým. V současné době jsou odhadované náklady pouze na výsadbu alejových stromů, ostatní náklady nejsou prozatím dořešeny, současné odhadnuté náklady jsou ve výši 84 000 Kč (viz Tabulka 9).

Obrázek 33: EVL Hraniční meandry Odry (www.csoponyx.cz)

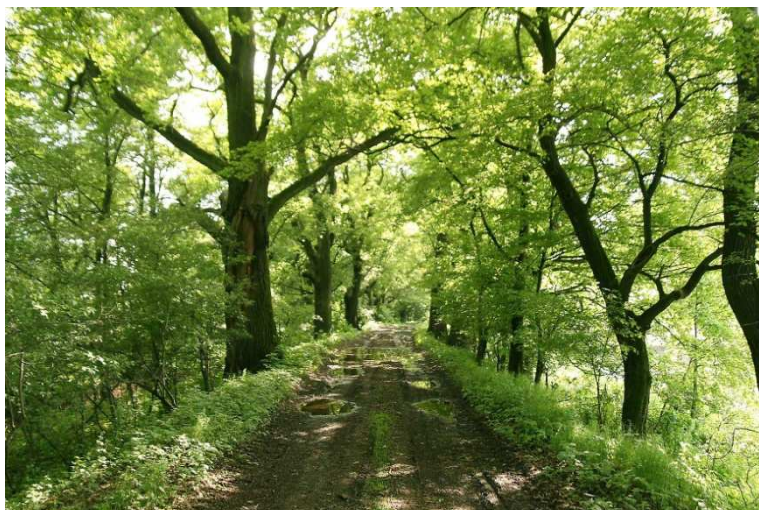
Tabulka 9: Předpokládané náklady pro EVL Hraniční meandry Odry

Druh zásahu a odhad množství	Předpokládané náklady v Kč
výsadba solitérních alejových stromů cca 28	84 000,-
Celkové náklady	84 000,-

Oblast bude zmíněna ještě jednou v následující kapitole Obnova biotopů pro obojživelníky, které se zde bude také realizovat. (Interní materiály poskytnuté MSK)

EVL Niva Olše – Věrnovice

Oblast stejně jako hraniční meandry Odry nemá jen v předmětu ochrany Pachníka hnědého a v následující kapitole bude Niva Olše (viz Obrázek 34) zmíněna ještě jednou. V oblasti je tedy jeden z předmětů ochrany Pachník hnědý (*Osmoderma eremita*), pro kterého se v oblasti plánuje vytvořit vhodné stanoviště. V oblasti je v plánu výsadba 36 ks dubu letního celkem na třech místech a to v oblastech Dolní Lutyně a Dětmárovice. Dalším bodem je kácení, likvidace náletu a ošetření dřevin, které by mohl pachník osidlovat. Celkové odhadnuté náklady v tomto bodě jsou v rozsahu 45 000 Kč (viz Tabulka 10).

Obrázek 34: Stezka v EVL Niva Olše - Věrnovice (www.msk.cz)

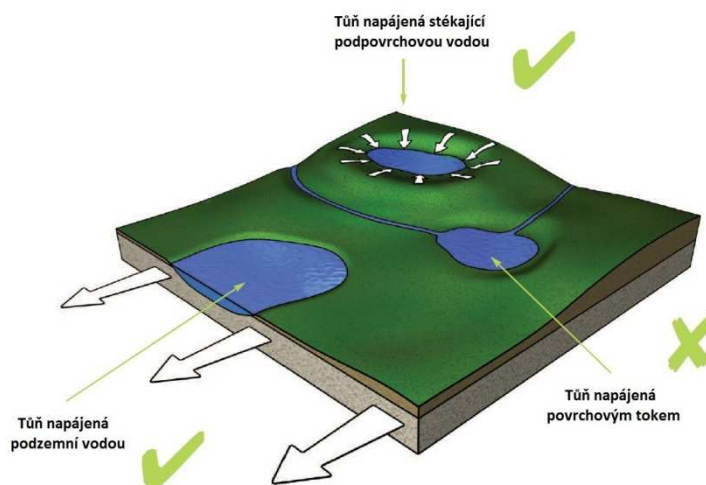
Tabulka 10: Předpokládané náklady pro EVL Niva Olše - Věrnovice

Druh zásahu a odhad množství	Předpokládané náklady v Kč
výřez náletových dřevin	15 000,-
výsadba solitérních alejových stromů cca 10 ks	30 000,-
Celkové náklady	45 000,-

(Interní materiály poskytnuté MSK)

6.2.2 Projekt Obnova biotopů pro obojživelníky

Projekt je zaměřen na obnovu biotopů, konkrétně tůní pro naše obojživelníky (viz Obrázek 35). V České republice se vyskytuje celkem 21 druhů obojživelníků a všechny tyto druhy spadají do různých kategorií ohrožených druhů, buď jsou zařazeny do červeného seznamu ohrožených druhů, nebo mezi zvláště chráněné druhy. Bohužel jakýkoliv zásah do stávajících biotopů na obojživelníky působí důrazněji než na jiné druhy živočichů, jelikož jejich existence je úzce spjata na vodní prostředí a jeho blízké okolí. Ochrana a údržba vhodných biotopů pro tyto druhy je proto velice důležitá. Status ochrany těchto druhů je vázán zákonem č. 114/1992 Sb. O ochraně přírody a krajiny. (www.veronica.cz)

Obrázek 35: Budování nových tůň (www.mokradly.wbs.cz)

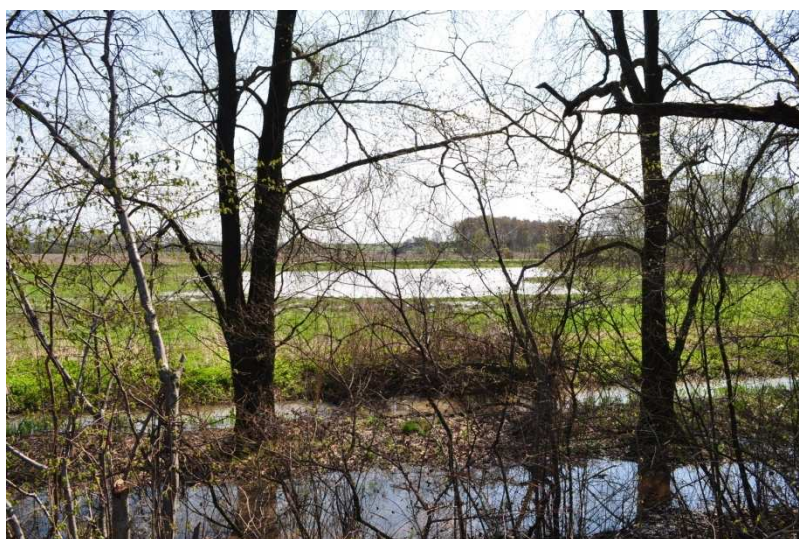
Obnova vodních biotopů na Krnovsku

Cílem projektu je budování biotopů pro obojživelníky na EVL v oblasti Krnov (EVL Staré hliniště, EVL Osoblažský výběžek). Předpokládané náklady pro oba projekty jsou odhadnuty na 5,7 mil Kč.

V EVL Staré Hliniště je předmětem ochrany Čolek velký (*Titurus cristatus*), registrován jako silně ohrožený druh. V oblasti se bude provádět u 3 tůň podbírka dřevin, aby se zamezilo zastínování tůň a v lučním porostu s náletovými dřevinami bude vybudována soustava nových tůň.

Druhou EVL je zde Osoblažský výběžek (viz Obrázek 36), kde je předmětem ochrany kuňka ohnivá (*Bombina bombina*) u Pavlovického rybníka i v terestrické rákosině bude vytvořena soustava tůň a na mezofilní louce bude vytvořena mokřadní plocha se soustavou tůň. (Interní materiály poskytnuté MSK)

Obrázek 36: EVL Osoblažský výběžek (www.msk.cz)

Obnova vodních biotopů v Havířovsku

Cílem projektu je budování vhodných biotopů pro obojživelníky na EVL v oblasti Havířov (EVL Mokřad u Rondelů, EVL Václavovice - písčkovna). Obě lokality mají v předmětu ochrany Čolka velkého (*Titurus cristatus*). Předpokládané náklady na celý projekt jsou odhadnuty na 2,2 mil. Kč.

V EVL Mokřady u Rondelů se plánuje obnova tůní, která zahrnuje snížení, zastínění a podbírku dřevin, případně odstranění části břehové vegetace. Vytvoří se litorální pásmo, prohloubí se část tůní. Tůně se pročistí od organického nánosů a rozšíří se.

EVL Václavovice písčkovna (viz Obrázek 37) má v plánu stejný postup společně s odstraněním náletových dřevin, které tůně zastíňují. (Interní materiály poskytnuté MSK)

Obrázek 37: EVL Václavovice - písčivna tůň (www.frydek-mystek.cz)

Obnova vodních biotopů v EVL Heřmanický rybník

Cílem v oblasti EVL Heřmanický rybník (viz Obrázek 38) je vybudování soustavy tůní pro obojživelníky. V oblasti bude prováděna likvidace invazivních rostlin a následně se provede obnova stávajících tůní a realizace tůní nových. Náklady na celý projekt jsou odhadnuty na 14,3 mil. Kč. (Interní materiály poskytnuté MSK)

Obrázek 38: EVL Heřmanický rybník (www.csoponyx.cz)

Obnova Vodních biotopů v oblasti Poolší

Cílem je také budování vodních biotopů pro obojživelníky v oblasti Poolší (EVL Hraniční meandry Odry, EVL Dolní Marklovice (viz Obrázek 39), EVL Niva Olše - Věrnovice). Předmětem ochrany v těchto oblastech je kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*) a kuňka ohnivá (*Bombina bombina*) a odhadované náklady na celý projekt jsou 6 mil. Kč.

Obrázek 39: EVL Dolní Marklovice (www.msk.cz)

EVL Hraniční meandry Odry je v plánu vytvoření sítě šesti mělkých tůní a likvidace invazivních rostlin. Odhadované náklady jsou na obě lokality ve výši 6 mil. Kč.

V EVL Niva Olše – Věrnovice bude také vytvořena síť mělkých tůní, které budou propojeny drobnými kanály. Dále dojde k pročistění stávajících tůní do podoby drobných mělkých tůňek propojených kanály, které budou zavodněny. Na těchto plochách bude provedena i likvidace náletových a invazivních rostlin.

V EVL dolní Marklovice se na břehových částech rybníku vytvoří mělké litorální pásmo s pozvolnými břehy. Dále na dostatečně podmáčených a nezastíněných místech bude vytvořena nová soustava tůní bez přístupu ryb. V samotných rybnících Kotlina, pokud se prokáže přítomnost závadných látek, bude provedeno jejich odbahnění a stávající tůň bude odbahněna a pročištěna. (Interní materiály poskytnuté MSK)

6.2.3 Projekt obnova

Tato část projektů je zaměřena na obnovu biotopů Modráška bahenního (*Maculinea nausithous* (viz Obrázek 40). Modrásek bahenní v současné době nepatří mezi ohrožené druhy, jeho péče je spojena s ochranou přírodního dědictví. Modrásek bahenní se vyskytuje ve stejných lokalitách jako jeho ohrožené příbuzné druhy *Maculinea telejus* nebo *M.alcon*. Důležité je zachovat vhodný režim na příslušných lokalitách, pravidelně tyto louky kosit, aby nedocházelo k zarůstání a zabránit odvodňování luk. Kosení provádět před dobou odletu imág tzn. červnové senoseče. (www.lepidoptera.cz)

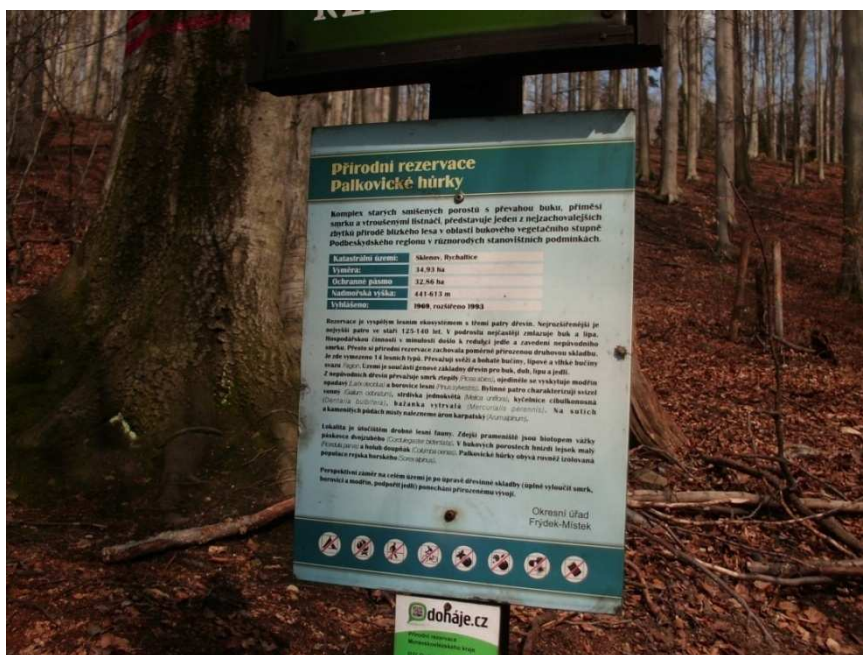

Obrázek 40: Modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*) Foto: Hotárek 2014

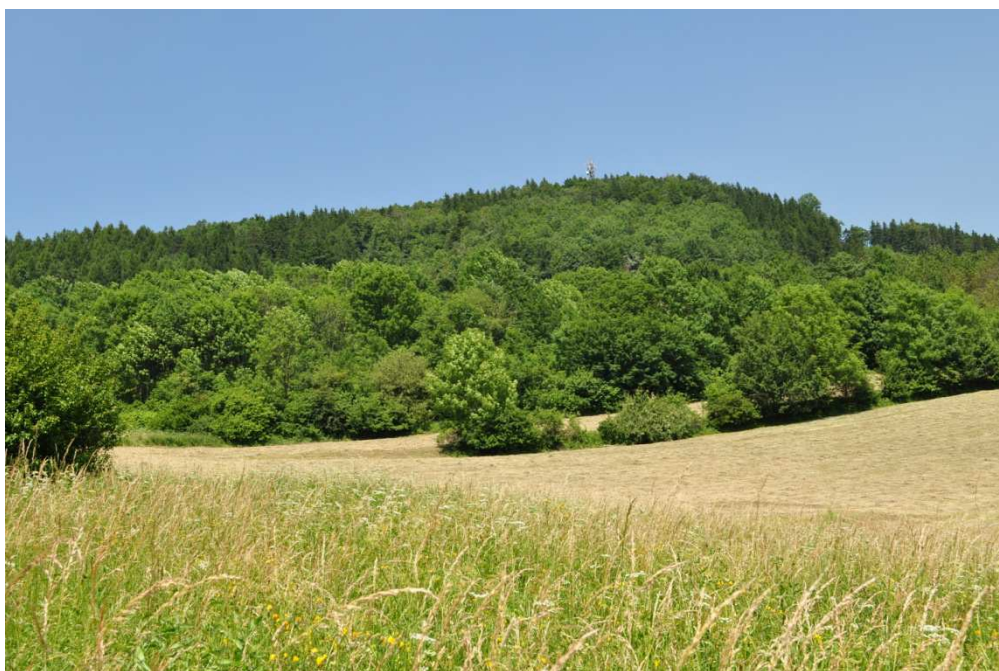
Projekt zahrnuje tvorbu biotopů Modráška bahenního (*Maculinea nausithous*) v EVL Jakartovice a EVL Štramberk, zalučněním orné půdy. Náklady na celý projekt jsou odhadnuty na 1,2 mil. Kč. Zalučnění bude směsí kravce totenu s vysazování drnů kravce a jeho přisevem do stávajících luk. V plánu bude také likvidace invazivních rostlin a redukce křovin a dřevin na lemech. (Interní materiály poskytnuté MSK)

Projekt Implementace soustavy Natura 2000 v MSK

Hlavní cíl projektu je obsažen již v jeho názvu Implementace soustavy Natura v MSK. V projektu jsou řešeny vybrané evropsky významné lokality (viz Obrázek 41, Obrázek 42)(EVL Červený kámen, EVL Libotín, EVL Palkovické hůrky, EVL Kojetínské vrchy, EVL Štramberk, EVL Děhylovský potok – Štěpán, EVL Ptačí hora, EVL Poodří, EVL Hněvošický háj). K těmto lokalitám budou v rámci projektu provedeny tyto úkony: Inventarizační průzkumy oblastí, vytvořeny plány péče, provede se geodetické zaměření lokalit a bude provedeno označení lokalit v terénu. Tyto úkony budou provedeny v rámci ochrany evropsky významných lokalit na území MSK, které budou vyhlášovány za zvláště chráněná území. Pět EVL budou vyhlášeny za Zákonem chráněné oblasti dle doplněného národního seznamu stanoveného nařízením vlády č. 318/2013 Sb. (Červený kámen, Hněvošický háj, Kojetínské vrchy, Libotín, Štramberk). Sedm EVL 7 ks EVL chráněných podle ust. § 45c odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (základní ochrana) bude označeno v terénu (Červený kámen, Děhylovský potok – Štěpán, Libotín, Palkovické hůrky, Poodří, Ptačí hora, Štramberk). Důvodem tohoto projektu je doplnění národního seznamu dle nařízení vlády č. 318/2013 Sb., díky skutečnosti, že evropská komise opakovaně považuje český národní seznam za nedostatečný pro ochranu evropských stanovišť a evropsky významných druhů a udržení biologické rozmanitosti biologické rozmanitosti. Cílem projektu je tedy doplnit tento seznam a zajistit tak příznivý stav ochrany EVL v MSK. Odhadované náklady na celý projekt jsou ve výši 2 mil. Kč. (Interní materiály poskytnuté MSK)

Obrázek 41: EVL Palkovické hůrky Foto: Petra Dočkalová 2015

Obrázek 42: EVL Štramberský vrch (www.msk.cz)

V přílohách 1-13 nalezneme ukázky některých ohrožených druhů živočichů, které jsou předmětem ochrany ve vybraných EVL, společně s doplňkovými fotkami s vybraných lokalit EVL Hukvaldy, EVL Šilheřovice a EVL Palkovické hůrky.

7 Diskuze

Jak bylo již zmíněno, proběhla od vstupu ČR do EU dvě programová období 2004-2006 a 2007-2013 a v současné době probíhá třetí 2014-2020.

V závěru práce bych ráda tedy srovnala jednotlivá programová období na všech úrovních, tzn. z pohledu množství projektů, finančních možností i zlepšení od prvního programového období až do současně probíhajícího. Aby bylo možné tato programová období porovnat, stručně si představíme i předchozí dvě období.

Programové období 2004-2006 mělo vytyčeno tři hlavní cíle. První cíl podporoval celkem pět tematických operačních programů a byl financován ze strukturálních fondů. (www.strukturalni-fondy.cz)

- Společný regionální operační program s fondem soudržnosti a orientoval se na společné rozvojové potřeby regionů.

- Operační program Infrastruktura podporoval modernizaci a rozvoj dopravní infrastruktury po celé ČR a snižoval negativní dopady na životní prostředí. Dále podporoval i ochranu ŽP a všech jeho složek, zaměřoval se i na ochranu přírody a krajiny a odstraňování starých ekologických zátěží. OP Infrastruktura měl tedy dvě části, doprava a životní prostředí. Řídícím orgánem pro dopravu bylo ministerstvo dopravy a pro ŽP ministerstvo ŽP. (www.strukturalni-fondy.cz)

- Operační program Rozvoj venkova multifunkční zemědělství podporoval hlavně rozvoj venkovských částí. Sloužil k pomoci přizpůsobit český zemědělský model na evropskou úroveň. A nejen zemědělství jako takové, ale sloužil k pomoci přizpůsobit i naše lesnictví i rozvoj vodního hospodářství na úroveň EU. (www.strukturalni-fondy.cz)

- Operační program Rozvoj lidských zdrojů byl založen na rozvoj kvalitní úrovně zaměstnanosti, která je založena na kvalifikované a flexibilní pracovní síle. (www.strukturalni-fondy.cz)

- Operační program Průmysl a podnikání podporoval rozvoj podnikatelského prostředí. Měl za úkol zvýšit konkurenceschopnost české průmyslové produkce a zvýšit efektivnost energetiky. (www.strukturalni-fondy.cz)

Druhý a třetí cíl byl také financován ze strukturálních fondů, ale programy jsou realizovány mimo regiony ČR, které spadají do prvního cíle, ale týkají se pouze Prahy.

Koordinačním orgánem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj a řídil se dokumentem schváleným Evropskou komisí Rámec podpory Společenství (RPS). Dokument byl schválen po dohodě s příslušným státem po předložení Národního rozvojového plánu. (www.strukturalni-fondy.cz)

Celkové finanční prostředky, které byly poskytnuty ČR pro programové období 2004-2006 činí 2 630,5 mil. EUR, což je v přepočtu cca 80 mil. Kč. Největší prostředky byly určeny strukturálním fondům až 60,23%. Pak zde máme ještě fond soudržnosti, kterému byly přiděleny prostředky v rozsahu 35,94% a na iniciativy společenství 3,83%. Níže můžeme vidět detailnější rozpis nákladů v cenách (mil. Euro) a v procentech (viz Obrázek 43). (Nehybová 2008)

	2004 - 2006	
Fond soudržnosti	945,3	35,94%
Strukturální fondy	1584,4	60,23%
Cíl 1	1454,3	55,28%
Cíl 2	71,3	2,71%
Cíl 3	58,8	2,24%
Iniciativy Společenství	100,8	3,83%
Interreg	68,7	2,61%
Equal	32,1	1,22%
Strukturální operace celkem	2630,5	100%

Obrázek 43: Alokace strukturálních operací pro ČR v období 2004-2006, Autor: Nehybová 2008

Realizovaný projekt v oblasti ochrany ŽP v tomto programovém období byl v MSK realizován pouze jeden:

- Jičín poldr pod rybníkem Šibeňák (viz příloha 14), kde se doplnily stávající parkové úpravy o meandrující koryto Valtického potoka a díky tomu se obnovily přirozené biotopy proudící vody a významně se tak posílila architektonická řešení a rekreační potenciál území. Celkové náklady na projekt činily 4 990 000 Kč, z toho EU poskytla prostředky ve výši 3 113 000 Kč. (www.strukturalni-fondy.cz)

Je zcela zřejmé, že toto programové období nebylo až tolik rozsáhlé jako následující, ale může jej považovat za klíčové. Následující období se rozšířilo o operační programy a s novými programy došlo i k navýšení poskytnutých finančních prostředků.

Následující programové období 2007-2013 již má podobu současného programového období 2014-2020. Je zřejmé, že toto období bylo pro ČR velmi přínosné, jelikož ze všech členských států se podařilo získat na počet obyvatel nejvíce finančních prostředků. K čerpání byly umožněny prostředky ve výši 26 691,7 mil EUR, přibližně 752,70 mld. Kč. Toto programové období mělo tři hlavní cíle stejně jako předchozí programové období, mezi které se částka rozdělila (viz Obrázek 44). Na obrázku je možné vidět rozložení finančních prostředků v cenách tedy v Eurech a v procentech. (www.strukturalni-fondy.cz)

	2007 - 2013	
Cíl Konvergence	25883,5	96,98%
Regionální konvergence	17064,5	63,94%
Fond soudržnosti	8819,0	33,04%
Cíl Region. konkurenceschopnost a zaměstnanost	419,1	1,56%
Cíl Evropská územní spolupráce	389,1	1,46%
Cíle celkem	26691,7	100%

Obrázek 44: Alokace finančních prostředků pro programové období 2007-2013, Autor: Nehybová 2008

Prvním cílem byla Konvergence. Zde spadají všechna území v ČR mimo Hl. m. Praha. Tento cíl obsahuje 8 tematických operačních programů s přidělenou částkou 21,23 mil EUR a OP ŽP zde má již vyčleněný vlastní program. OP ŽP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti, z kterých je uvolněna částka 4,92 mld. EUR. (Nehybová 2008)

Realizovaných projektů pro program OP ŽP v MSK bylo celkem 59, z toho zaměřeno na zlepšení stavu přírody a krajiny 18 projektů. Tyto projekty bychom mohli rozdělit na dvě hlavní části, revitalizace, či obnova veřejné zeleně a úprava vodních biotopů. Z toho nejvíc prováděných činností byla právě úprava zeleně a týkalo se to hned 12 projektů, na které bylo využito z fondu EU 8 050 318 Kč (viz. Tabulka 11). (www.opzp.cz)

Tabulka 11: Přehled nákladů využitých na Projekty OP ŽP v MSK

Název projektu	Výše podpory EU (Kč)	Celkové náklady (Kč)
Obnova ploch veřejné zeleně – Masaryková ul. V Horním Benešově	524 400,-	616 941,-
Regenerace městského parku na ul. Kavalcova v Bruntále	1 765 368,-	2 305 484,-
Rýmařov – regenerace sídelní zeleně	496 109,-	662 326,-
Zahrada u městského kulturního centra ve Fulneku	483 015,-	568 254,-
Sedlistě – regenerace urbanizované krajiny I. Etapa	493 051,-	599 483,-
Výsadba zeleně v obci Markvartovice	1 375 442,-	1 640 891,-
Komplexní úprava zeleně v obci Štěpánkovice	487 597,-	601 000,-
Výsadba aleje Oldřišov	221 850,-	290 000,-
Veřejná zeleň v novém Jičíně	1 206 398,-	1 919 448,-
Obnovení lesoparku s památníkem na Horečkách	678 282,-	880 428,-
Výsadba stromořadí v obci Pustá polom	318 806,-	398 379,-
Výsadba zeleně na dětském hřišti v Rýmařově	371 971,-	440 679,-
Celkem použité finance (Kč)	8 050 318,-	10 923 313,-

Projektů na obnovu, či úpravu vodních biotopu se realizovalo celkem 6, z toho jen jeden jediný se realizoval v oblasti, která je vyznačena jako významný krajinný prvek (Zprůchodnění Opavice, vodní toky Opavice a Ptáčník) a na tento projekt putoval také největší finanční příspěvek. Celkové poskytnuté finance pro tuto oblast projektů byly ve výši 13 141 191 Kč (viz Tabulka 12). (www.opzp.cz)

Tabulka 12: Přehled nákladů využitých na projekty pro OP ŽP v MSK

Název projektu	Výše podpory EU (Kč)	Celkové náklady (Kč)
Odbahnění rybníka v Soběšovicích	773 255,-	1 047 917,-
Revitalizační nádrž v Rýmařově	2 978 825,-	3 504 501,-
Rekonstrukce s opravou retenční nádrže „Za kravínem“	677 236,-	948 130,-
Revitalizace krkavčího potoka I. Etapa	594 239,-	699 105,-
Zprůchodnění Opavice Km 27,628-28,009	5 243 378,-	7 829 019,-
Realizace dolní části vodního toku Gurňak v Rychvaldě	2 874 258,-	3 593 741,-
Celkem použité finance (Kč)	13 141 191,-	17 622 413,-

(www.opzp.cz)

V příloze 15-16 nalezneme ukázkou dvou vybraných projektů realizovaných v programovém období 2007-2013.

Druhý cíl tohoto období nese název Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a podporuje regiony, které nečerpají z prvního cíle Konvergence, tzn., že zde spadá Hl. m. Praha. Pro tento cíl bylo vyčleněno 0,42 mld. EUR a nese pod sebou dva operační programy (OP Praha konkurenceschopnost, OP Praha adaptabilita).(www.strukturalni-fondy.cz)

Třetí cíl je zaměřen na Evropskou územní spolupráci a má za úkol podporovat přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráci regionů. Pro tento cíl bylo vyčleněno 0,39 mld. EUR a má pod sebou 9 operačních programů, které mají za úkol zlepšit spolupráci ČR s dalšími členskými státy, společně s Norskem, Švýcarskem, Lichtenštejnskem, Islandem a kandidátskými státy EU. (www.strukturalni-fondy.cz)

Shrnutí: Je zcela zřejmé, že programové období 2007-2013 se dá považovat za nejúspěšnější. Musíme si hlavně ujasnit, podle čeho chceme úspěšnost programů srovnávat, zda podle stanovených cílů, či poskytnutých financí, nebo množství realizovaných projektů.

Každé programové období má stanovené své hlavní cíle a finanční nástroje (viz Tabulka 13).

Tabulka 13: Přehled OP v tabulce

Období	Cíle	Finanční nástroje	Celková alokace pro ČR (EUR)
2004-2006	Cíl 1 – Podpora rozvoje zaostávajících regionů	FS, ERDF, ESF, FIFG, EAGGF (orientační a záruční sekce)	2,43 mld.
	Cíl 2 – Podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací		
	Cíl 3 – Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělávání		
2007-2013	Cíl 1 – Konvergence	FS, ERDF, ESF	26,5 mld.
	Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		
	Cíl 3 – Evropská územní spolupráce		
2014-2020	Cíl 1 – Investice pro růst a zaměstnanost	EFRR, ESF, FS, EZRV, ENRF	23,96 mld.
	Cíl 2 – Evropská územní spolupráce		

(Nehybová 2008)

Z pohledu hodnocení množství realizovaných projektů pro OP ŽP je jasné, že programové období 2007-2013 bylo o projekty významně rozšířeno, zatím co v první období se v MSK realizoval pouze jeden. V následujícím období jen pro OP ŽP jich máme hned 59, z toho 18, které se zabývají přímo revitalizací, či obnovou krajinného rázu. Současné období nejde prozatím hodnotit do hloubky, jelikož většina projektů jsou stále v procesu zpracovávání, či schvalování, takže je můžeme srovnat jen dle dostupných informací poskytnuté krajem.

Toto programové období bych považovala za významnější z pohledu, kde se většina projektů bude realizovat. Projekty jsou tentokrát zaměřeny na evropsky významné lokality, které jsou významné nejen díky svému krajinnému rázu, ale i díky výskytu druhů, které jsou v našem seznamu zapsány v různém stupni ohrožení.

Projekty jsou tedy zaměřeny hlavně na zachování těchto druhů. Celkem je schváleno a připravuje se 22 projektů zaměřené na EVL. Z tohoto pohledu můžeme říci, že každé programové období je na množství projektů bohatší.

Z pohledu finančního, kdy na programové období 2004-2006 pro celou ČR, byla přidělena a využita částka 2,43 mld. EUR. V programovém období 2007-2013 byl finanční příspěvek 26,5 mld. EUR, a pro současné programové období je určena částka 23,96 mld. EUR. Je zřejmé, že na celé období bylo nejvíce přidělených financí v programovém období 2007-2013. Pro OP ŽP byly v prvním programovém období poskytnuty dotace ve výši 3 253 330 mil. EUR (0,003 mld. EUR). V následujícím programovém období bylo vyčleněno pro OP ŽP 4,92 mld. EUR a pro současné programové období je celková alokace nákladů 2,64 mld. EUR. To znamená, že programové období 2007-2013 bylo s finančního pohledu nejúspěšnější v rámci všech OP i pro OP ŽP.

Jednoznačně můžeme říci, že každé programové období je pro ČR přínosné, každé období určitě s sebou přináší něco nového a do budoucna určitě i ještě přinese. Díky kroku, kterým ČR vstoupila do EU, je možnost realizovat projekty, které by jinak nebyly možné respektive trvaly podstatně déle. Jelikož obce, kraje ani stát by mnoho z těchto projektů nebyl schopný sám takto významně sponzorovat, ať už se jedná o projekty v rámci OP ŽP nebo projekty z jiné kategorie operačních programů, byl tento krok jeden z nejdůležitějších pro rozvoj našeho státu.

8 Závěr

Stěžejním předmětem této práce se staly Evropské strukturální a investiční fondy a jejich funkčnost v Moravskoslezském kraji. Práce je zaměřena tedy na poskytování dotací pro MSK, konkrétně pro odbor Životního prostředí. Cílem práce bylo seznámit se s celou problematikou Strukturálních a investičních fondů pro probíhající programové období 2014-2020 a detailněji se seznámit s operačním programem Životní prostředí a také se obeznámit s metodikou projektového řízení.

Druhým cílem práce bylo seznámení se s plánovanými projekty v Moravskoslezském kraji pro oblast životního prostředí. Vzhledem k rozsáhlosti této problematiky je v této práci vyčleněna pouze určitá část operačního programu pro Životní prostředí. A to prioritní osa 4, která má celkem 4 specifické cíle. Projekty v této práci jsou zaměřeny hlavně na specifický cíl č. 1, který má za úkol zajistit péči o předměty ochrany na národně významných chráněných územích, které jsou stanoveny v územích Natura 2000. Tato část je financována z Evropských fondů pro regionální rozvoj a z celkové alokace bylo pro tento specifický cíl vyčleněno 30%, tzn. 105 520 521 EUR z celkové částky pro prioritní osu 4. Pro úplné porozumění a přehlednost celková částka vyčleněná pro OP program ŽP pro celou ČR tedy celých 100% je 2 636 592 864 EUR. Pro prioritní osu 4 je vyčleněno 13,34% z celkové částky 351 735 069 EUR. A 30% z celkové částky pro prioritní osu 4 je vyčleněno pro specifický cíl č. 1.

Co se týče financí pro Moravskoslezský kraj, náklady k jednotlivým projektům uvedených v této práci jsou předpokládáné, tedy pouze orientační. Většina těchto projektů je ve fázi příprav. Jak jsem se již zmínila, cílem práce bylo také seznámit se s plánovanými projekty pro OPŽP v MSK. MSK má v plánu čtyři projekty, první tři jsou zaměřeny na obnovu biotopů a čtvrtý projekt je zaměřen na Implementaci Soustavy Natura 2000 v MSK. První projekt s názvem obnova biotopů pro pachníka hnědého se plánuje na šesti Evropsky významných lokalitách a předpokládáné náklady na tento projekt jsou odhadnuty na 15,2 mil. Kč. Druhý projekt se týká obnovy biotopů pro obojživelníky, který se plánuje realizovat celkem na osmi Evropsky významných lokalitách a celkové předpokládáné náklady jsou odhadnuty na 28,2 mil. Kč. Třetím projektem je tedy obnova biotopů pro modráška bahenního. Soustředí se pouze na dvě Evropsky významné lokality a předpokládáné náklady jsou odhadnuty na 1,2 mil. Kč.

Z dostupných informací, které byly pro tuto práci poskytnuty MSK, můžeme shrnout, že předpokládané náklady pro plánované projekty jsou zhruba 46, 5 mil. Kč. V přepočtu se tedy jedná o částku 1,30 mld. EUR.

Posledním cílem práce bylo v závěru shrnout současné programové období s předchozími dvěma obdobími, které již proběhly a byly uzavřeny. V tomto bodě byly porovnány všechny tři programy z hlediska poskytnutých finančních prostředků a rozsáhlosti projektů.

Jak jsem se již zmínila, práce je zaměřena na poskytování financí z evropských zdrojů a jejich čerpání pro oblast životního prostředí v Moravskoslezském kraji. V závěru mohu říci, že všechny cíle této práce byly splněny. Nicméně je nutno dodat, že tato problematika je na informace dost náročná ve smyslu obsáhlosti a tudíž jsem se snažila všechny dostupné informace zpracovat co nejlépe a nejsrozumitelněji. V současné době je ve fyzické realizaci pouze jeden jediný projekt Implementace soustavy Natura 2000 v MSK, takže hodnocení předchozích dvou programových období se současným probíhajícím proběhlo za předpokladu, že se předpokládané náklady ve větší míře nezmění.

Použité zdroje

Historie ochrany přírody a krajiny v České republice. *Ochrana přírody a krajiny v České republice*[online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=historie_ochrany&site=zakladni_udaje_cz

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. In: Sbírka zákonů 19. 02. 1992. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114#cast1>

Směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. In: EUR-Lex 21. 05. 1992. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992L0043:20070101:CS:PDF>

Směrnice Rady 79/409/EHS, Ochrana volně žijících ptáků, In: 02. 04. 1979. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: http://www.nature.cz/publik_syst2/files16/Smernice_o_ptacich.pdf

Operační program. Evropské strukturální a investiční fondy. [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/O/Operacni-program>

Strukturální fondy. Evropské strukturální a investiční fondy. [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/S/Strukturalni-fondy>

NENADÁL, Jaroslav a David VYKYDAL. *Systémy managementu jakosti*. Vyd. 1. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita, 2012. ISBN 978-80-248-2586-1.

Evropské strukturální a investiční fondy v kostce 2014-2020 [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015 [cit. 2016-04-20]. ISBN 978-80-7538-009-8. Dostupné z:

file:///D:/peta/Nová%20složka/Diplomka%20publikace/ESI_fondy_v_kostce_ISBN-web.pdf

Programy pro programové období 2014-2020. Evropské strukturální a investiční fondy [online]. c2012, poslední aktualizace 2012 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

EUR – LEX, Access to European Union law [online]. c2013, last update 17. 12. 2013 [cit. 2016-03-30]. WorldWide Web: <http://eur-lex.europa.eu/search.html?qid=1459355097375&text=1303/2013&scope=EURLEX&type=quick&lang=en>

Evropské fondy 2014-2015: Jednoduše pro lidi [online]. 2. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015 [cit. 2016-04-20]. ISBN 978-80-87147-84-9. Dostupné z: file:///D:/peta/Nová%20složka/Diplomka%20publikace/publikace-ROADSHOW_2.pdf

Operační program životní prostředí 2014-2020 [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2014 [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: file:///H:/Diplomka%20II/Dokumenty%20OPZP%20ke%20dni%2028-5-15/50-1-OPZP_%202014%20-%202020.pdf

Usnesení vlády č. 867 k přípravě programů spolufinancovaných z fondů Společného strategického rámce pro programové období let 2014 až 2020 v podmínkách České republiky [online]. [In: 28. 11. 2012. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: [https://albatros.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/A9396B86098ACA1FC1257ACD003EC9A4/\\$FILE/867%20uv121128.0867.pdf](https://albatros.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/A9396B86098ACA1FC1257ACD003EC9A4/$FILE/867%20uv121128.0867.pdf)

Směrnice MŽP č. 6/2014 pro předkládání žádostí a o poskytování finančních prostředků pro projekty z Operačního programu Životní prostředí včetně spolufinancování ze Státního fondu životního prostředí České republiky a státního rozpočtu České republiky – kapitoly 315 (životní prostředí) [online]. In: 27. 5. 2014. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: http://www.opzp2007-2013.cz/soubor-ke-stazeni/52/15615-07_smernice_mzp_c_6_2014.pdf

Maloplošná zvláště chráněná území. Moravskoslezský kraj. [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: http://www.msk.cz/cz/zivotni_prostredi/maloplosna-zvlaste-chranena-uzemi-41560/

POKORNÁ, Gabriela. *PROJEKTY - JEJICH TVORBA A ŘÍZENÍ* [online]. Olomouc, 2008 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://esfmoduly.upol.cz/publikace/projekty.pdf>. Univerzita Palackého v Olomouci Přírodovědecká fakulta.

HEAGNEY, Joseph. *Fundamentals of project management*. 4th ed. New York: American Management Association, 2012.

Pachník hnědý. Bio Monitoring [online]. c2007 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.biomonitoring.cz/druhy.php?druhID=17>

VLAŠÍN Mojmír. Ochrana obojživelníků. Veronica Ekologický institut [online]. c2016 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.veronica.cz/?id=274>

Modrásek Bahenní. Mapování a ochrana Motýlů České republiky [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.lepidoptera.cz/motyli/modrasek-bahenni-maculinea-nausithous-bergstraesser-1779>

Programy 2004-2006. Evropské strukturální a Investiční fondy [online]. c2012 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006>

Programy 2007-2013. Evropské strukturální a Investiční fondy [online]. c2012 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>

Úplný přehled podpořených projektů 2007-2013. Operační program Životní prostředí. [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/305/realizovane-projekty/?nazev=&osa=6&kraj=107&okres=0>

NEHYBOVÁ, Lucie. [Http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/526/0/132498/verejna-zelen-v-novem-jicine/](http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/526/0/132498/verejna-zelen-v-novem-jicine/). Brno, 2008. Diplomová práce. [Http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/526/0/132498/verejna-zelen-v-novem-jicine/](http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/526/0/132498/verejna-zelen-v-novem-jicine/). Vedoucí práce [Http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/526/0/132498/verejna-zelen-v-novem-jicine/](http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/526/0/132498/verejna-zelen-v-novem-jicine/).

Internetové zdroje obrázky:

Alokace ESI fondů mezi programy v období 2014-2020. In: *Evropské strukturální a Investiční fondy* [online]. 2012 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

Schéma průběhu čerpání finančních prostředků. In: *Evropské strukturální a Investiční fondy* [online]. 2012 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-o-cerpani.aspx>

Evropsky významné lokality v mapovém systému [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: http://mapy.kr-moravskoslezsky.cz/tms/zpz_ochrprir/index.php?client_type=map_resize

Maloplošná zvláště chráněná území. Moravskoslezský kraj [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: http://www.msk.cz/cz/zivotni_prostredi/maloplosna-zvlaste-chranena-uzemi-41560/

Šilheřovice. Mapy.cz [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=18.2733683&y=49.9245826&z=15&source=muni&id=4718>

HEAGNEY, Joseph. *Fundamentals of project management*. 4th ed. New York: American Management Association, 2012.

Pachník hnědý (*Osmoderma eremita*). Bio monitoring [online]. c2007 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.biomonitoring.cz/druhy.php?druhID=17>

10. Lokality soustavy Natura 2000. In: *Frydek - Mýstek* [online]. [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: https://www.frydek-mstek.cz/prilohy/Texty/117902/1342516310_10_soustava_natura_2000.pdf

PO Heřmanský stav Odry - Poolší 5: Hraniční meandry Odry 2. In: *ČSOP Onyx* [online]. [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://m.taggmanager.cz/2215>

PO Heřmanský stav Odry - Poolší 2: Heřmanický rybník a okolí 2. In: *ČSOP Onyx* [online]. [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://m.taggmanager.cz/2170>

Budování nových tůní. In: *Mokřady ochrana a Mangement* [online]. 2016 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://www.mokrady.wbs.cz/Budovani-novych-tuni.html>

Modrásek Bahenní. Mapování a ochrana Motýlů České republiky [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.lepidoptera.cz/motyli/modrasek-bahenni-maculinea-nausithous-bergstraesser-1779>

NEHYBOVÁ, Lucie. *Http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/526/0/132498/verejna-zelen-v-novem-jicine/*. Brno, 2008. Diplomová práce. *Http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/526/0/132498/verejna-zelen-v-novem-jicine/*. Vedoucí práce *Http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/526/0/132498/verejna-zelen-v-novem-jicine/*.

Úplný přehled podpořených projektů 2007-2013. Operační program Životní prostředí. [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/305/realizovane-projekty/?nazev=&osa=6&kraj=107&okres=0>

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled Klíčových procesů plánování projektu.....	- 38 -
Tabulka 2: Roční vyúčtování.....	- 48 -
Tabulka 3: Roční vyúčtování v jednotlivých letech	- 48 -
Tabulka 4: Harmonogram výzev	- 54 -
Tabulka 5: Předpokládané náklady pro EVL Hukvaldy.....	- 58 -
Tabulka 6: Předpokládané náklady pro EVL Šiheřovice	- 59 -
Tabulka 7: Předpokládané náklady pro EVL Karviná Rybníky.....	- 60 -
Tabulka 8: Předpokládané náklady pro EVL Paskov	- 62 -
Tabulka 9: Předpokládané náklady pro EVL Hraniční meandry Odry	- 63 -
Tabulka 10: Předpokládané náklady pro EVL Niva Olše - Věrnovice	- 64 -
Tabulka 11: Přehled nákladů využitých na Projekty OP ŽP v MSK.....	- 75 -
Tabulka 12: Přehled nákladů využitých na projekty pro OP ŽP v MSK	- 76 -
Tabulka 13: Přehled OP v tabulce	- 77 -

Seznam obrázků

Obrázek 1: Alokace ESI fondů mezi programy v období 2014-2020 (www.strukturalni-fondy.cz)	- 7 -
Obrázek 2: Schéma průběhu čerpání finančních prostředků (www.strukturalni-fondy.cz)	- 11 -
Obrázek 3: Mapa EVL v MSK (mapy.kr.-moravskoslezsky.cz)	- 18 -
Obrázek 4: Mapa EVL Heřmanických rybníků (www.msk.cz)	- 19 -
Obrázek 5: Mapa EVL Dolní Marklovice (www.msk.cz)	- 19 -
Obrázek 6: Mapa EVL Niva Olše-Věrnovice (www.msk.cz)	- 20 -
Obrázek 7: Mapa EVL hraniční meandry Odry (www.msk.cz)	- 21 -
Obrázek 8: Mapa EVL Mokřad u Rondelů (www.msk.cz)	- 22 -
Obrázek 9: Mapa EVL Václavovice - pískovna (www.msk.cz)	- 23 -
Obrázek 10: Mapa EVL Osoblažský výběžek (www.msk.cz)	- 24 -
Obrázek 11: Mapa EVL Staré hliniště (www.msk.cz)	- 25 -
Obrázek 12: Mapa EVL Hukvaldy (www.msk.cz)	- 26 -
Obrázek 13: Mapa EVL Šilheřovice - Zámecký park (www.mapy.cz)	- 27 -
Obrázek 14: Mapa EVL Paskov (www.msk.cz)	- 27 -
Obrázek 15: Mapa EVL Karviná - rybníky (www.msk.cz)	- 28 -
Obrázek 16: Mapa EVL Jakartovice (www.msk.cz)	- 29 -
Obrázek 17: Mapa EVL Červený kámen (www.msk.cz)	- 30 -
Obrázek 18: Mapa EVL Štramberk (www.msk.cz)	- 30 -
Obrázek 19: Mapa EVL Kojetínské vrchy (www.msk.cz)	- 31 -
Obrázek 20: Mapa EVL Libotín (www.msk.cz)	- 32 -
Obrázek 21: Mapa EVL Hněvošický háj (www.msk.cz)	- 32 -
Obrázek 22: Mapa EVL Děhylovský potok - Štěpán (www.msk.cz)	- 33 -
Obrázek 23: Mapa EVL Ptačí hora (www.msk.cz)	- 34 -
Obrázek 24: Mapa EVL Poodří (www.msk.cz)	- 35 -
Obrázek 25: Mapa Palkovické hůrky (www.msk.cz)	- 35 -
Obrázek 26: (Heagney Joseph 2012)	- 40 -
Obrázek 27: Harmonogram operací pro jednotlivé projekty (Interní materiály poskytnuté krajem)	- 55 -

Obrázek 28: Pachník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>), Foto: Pavel Blažek 2006	55 -
Obrázek 29: Ukázka vhodných dřevin pro osídlení Pachníkem hnědým, Foto: Petra Dočkalová 2016.....	57 -
Obrázek 30: Šilheřovický park, Foto: Dočkalová Petra 2015	59 -
Obrázek 31: EVL Karviná rybníky www.msk.cz	60 -
Obrázek 32: EVL Paskov přírodně krajinářské úpravy parku (www.frýdek-místek.cz) ..	61 -
Obrázek 33: EVL Hraniční meandry Odry (www.csoponyx.cz)	63 -
Obrázek 34: Stezka v EVL Niva Olše - Věrnovice (www.msk.cz)	64 -
Obrázek 35: Budování nových tůň (www.mokradý.wbs.cz)	65 -
Obrázek 36: EVL Osoblažský výběžek (www.msk.cz)	66 -
Obrázek 37: EVL Václavovice - pískovna tůň (www.frýdek-mýstek.cz).....	67 -
Obrázek 38: EVL Heřmanický rybník (www.csoponyx.cz)	67 -
Obrázek 39: EVL Dolní Marklovice (www.msk.cz).....	68 -
Obrázek 40: Modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>) Foto: Hotárek 2014.....	69 -
Obrázek 41: EVL Palkovické hůrky Foto: Petra Dočkalová 2015.....	71 -
Obrázek 42: EVL Štramberk (www.msk.cz).....	71 -
Obrázek 43: Alokace strukturálních operací pro ČR v období 2004-2006, Autor: Nehybová 2008.....	73 -
Obrázek 44: Alokace finančních prostředků pro programové období 2007-2013, Autor: Nehybová 2008.....	74 -

